

СРЕДЊА ПОЉОПРИВРЕДНА ШКОЛА У БАРУ

ЈУ Средња пољопривредна школа у Бару

Број 6, мај, 2009. године

Srednja poljoprivredna škola iz Bara nastavlja tradiciju prve poljoprivredne škole u Crnoj Gori osnovane 1875. godine u Danilovgradu koja se zvala "Knjaževska crnogorska zemljodjelska škola".

Nakon nekoliko prekida rada i preseljenja u druge gradove Crne Gore, početkom 1933. godine, Škola nastavlja rad u Baru, pod nazivom Specijalna poljoprivredna škola za južne kulture "Topolica". Od tada pa do danas Škola djeluje u kontinuitetu.

Srednja poljoprivredna škola u Baru formirana je rješenjem Ministarstva poljoprivrede i šumarstva SRČG broj 7946 od 29. maja 1946. godine.

U toku svog razvoja ova ustanova je imala sljedeće nazive: Srednja poljoprivredna škola, Poljoprivredni školski centar "Dušan Vlahović", od 1976. godine Biotehnički obrazovni centar "Dušan Vlahović", i od 28.12.1993. godine ponovo Srednja poljoprivredna škola.

Od brojnih priznanja koje su učenici i radnici Škole dobili u proteklom periodu najznačajnija su: Republička nagrada u oblasti obrazovanja "Oktoih" za 1995. godinu, Orden zasluga za narod sa srebrnim zracima za naročite zasluge u stručnom obrazovanju kadrova i doprinos unapređivanju poljoprivrede svoga područja, Nagrada oslobođenja Bara sa ostvarene rezultate u obrazovanju kadrova poljoprivredne struke i Zlatna plaketa Zadružnog saveza Jugoslavije u znak priznanja za izuzetan doprinos razvoju poljoprivrede i šumarstva.

Djelatnost Škole je: srednje obrazovanje za rad i dalje školovanje u trajanju od tri i četiri godine; stručno osposobljavanje za rad u trajanju od godinu dana; obrazovanje za rad u trajanju od dvije godine i proizvodnja

Kolektiv Srednje poljoprivredne škole Bar

i promet poljoprivrednih proizvoda.

Škola obavlja obrazovnu djelatnost u sljedećim područjima rada: poljoprivreda, veterina, proizvodnja i prerada hrane, pomorski saobraćaj, mašinstvo i obrada metala i slične usluge. Osim navedenih područja rada Školi su dodijeljena od školske 1997/1998. godine i sljedeća područja rada na nivou trećeg stepena: elektrotehnika, te geodezija i građevinarstvo.

Svoju djelatnost Škola obavlja u objektu sagrađenom poslije katastrofalnog zemljotresa, gdje je sjedište uprave, a u blizini je nastavno-proizvodni objekat za realizaciju sadržaja praktične nastave i profesionalne prakse.

I pored toga što po broju učenika i uposlenih radnika ne pripada velikim školama, predstavlja izuzetno složen obrazovno vaspitni, a i poslovni sistem.

Škola na osnovu dosadašnjih rezultata rada, ocjena stručnih organa, opremljenosti, organizacije rada, estetskog uređenja i dr. spada u kategoriju solidnih.

List „LIDER“

Broj 6 - maj, 2009.godine

Izdaje: JU "Srednja poljoprivredna škola" Bar.
Za izdavača: mr.Miloje Knežević, direktor škole
Urednik : Živanka Krgović, prof.

Redakcija profesora: Vlatka Gažević, Jovanka-Beba Popović, Marija Šušter, Merima Đukić, Sofija Rašković, Smilja Vukićević, Ivana Kovač, Svetlana Đuričković, Snežana Tomić, Zvonko Mijatović, Vučko Asović, Neđeljko Knežević, Milonja Kastratović, Goran Petrušić, Vesko Bubanja, Dejan Labović.

Učenička redakcija: Sadina Brkanović IV-3, Radovan Jerković IV-3, Edina Mehović IV-1, Ivana Milogorić III-1, Elvina Suljević III-2, Emir Kalač III-2, Marija Tomašević II-2, Emira Peričić II-3, Veljko Mikić II-3, Jelena Đordan II-3, Jasmina Mehović II-3, Vladimir Vojinović II-5, Svetozar Pavićević II-5, Dražen Perkolić II-5, Marko Bogavac II-5, Dušan Minić II-5, Miliivoje Kovačević II-5, Emilija Grgurović I-3, Ivana Petranović I-3.

Naslovna strana: Zvonko Mijatović, d.i.e.
Computer design: Zvonko Mijatović, d.i.e.

Štampa: MINS Knežević Nikšić

Tiraž : 500

Dragi čitaoče,

Život nam nametne i dosudi mnogo toga što ne želimo, ali prijatelje biramo sami. Mi smo izabrali Tebe, a Ti nas. Neka ovo bude još jedan u nizu naših radosnih prijateljskih susreta!

Svrha ovog susreta je da i Tebe i nas pouči kako se usvaja onaj najviši i najpotrebniji nauk: umijeće življenja. I nama i Tebi je data riječ: nama - da je s ljubavlju poklonimo Tebi, a Tebi - da kad pročitaš i procijeniš, njome vrednuješ taj dar. Budi i strog (to je za naše dobro!), ali ne budi samo sudija! Sljedeći put dopisi, doprinesi i Ti našem prijateljstvu. Učestvuj, budi dio ove priče! Ostani prijatelj u pravom smislu te rijeći.

Ako smo bili dovoljno sugestivni da Te ubijedimo da naše prijateljstvo treba da traje, onda čitaj ove stranice i kada si s društvom i u časovima osame! Budi LIDER drugima, ali prije svega samom sebi!

Urednik časopisa,
Živanka Krgović, prof.

Riječ direktora

Želim reći nekoliko riječi o školskom kurikulumu, koji je postao i zakonska obaveza škole i koji bitno utiče na promjene u obrazovno-vaspitnom procesu. Svaka škola ima svoj cilj i aktivnosti, pa je stoga školski kurikulum svojevršan ilična karta svake škole pojedinačno.

Savremeni, naučno potvrđeni pristup obrazovanju je kurikularni. Naime, tradicionalna škola ne može više odgovoriti izazovima savremenog društva. Javlja se potreba za školom u kojoj će učenici i nastavnici zajednički utvrditi nastavni plan i program, pri čemu će se razvijati individualnost i tolerancija, podsticati kreativnost učenika i nastavnika, a sve u cilju bolje povezanosti sa stvarnim životom i potrebama društva. Školskim kurikulumom utvrđuju se ciljevi koji su ugrađeni u sve školske aktivnosti. Kurikulum podstiče samostalnost u razvoju škole koja se temelji na kreativnosti i odgovornosti nastavnika. Zato on ima specifična obilježja:

1. Težište obrazovnog procesa nije više

sadržaj, već ishod, odnosno cilj
2. Razvoj sistema evaluacije i samoevaluacije
3. Usmjerenošć na učenika i proces učenja
4. Samostalnost u razvoju škole.

Nastavni plan i program koji je sam sebi svrha i cilj zamjeniče samostalnost škole i nastavnika u stvaranju nastavnog programa i povezivanje nastavnih predmeta u obrazovna područja. Tu su uključene i vannastavne aktivnosti. Ono što je najvažnije jeste da je sve to usmjereno na konačne rezultate koji će se provjeravati spoljašnjom evaluacijom i samoevaluacijom. Za kvalitetnu primjenu školskog kurikuluma potrebno je kvalitetno promijeniti uslove realizacije procesa obrazovanja, uvesti raznovrsne metode nastavnog rada, kako se znanje ne bi temeljilo na usvajanju samo golih činjenica, već i vještina, stavova i vrijednosti.

U našoj školi već godinama uvodimo promjene i mijenjamо pristup obrazovanju kroz: blok nastavu, kontrolu izostajanja, samoevaluaciju, uključivanje roditelja, dobru informatičku opremljenost, savremeno opremljene kabine i laboratorije i edukaciju nastavnika. Sve te promjene rezultirale su i povećanjem uspjeha i boljim rezultatima učenika na kraju nastavne godine.

Na kraju želim da se zahvalim svima koji su doprinijeli afirmaciji JU Srednje poljoprivredne škole, a prije svega nastavnicima, roditeljima i učenicima.

Direktor,
mr Miloje Knežević

**PREDLOG OBRAZOVNIH PROFILA
JU SREDNJE POLJOPRIVREDNE ŠKOLE - BAR,
ZA ŠKOLSKU 2009/10.GODINU**

I PODRUČJE RADA: POLJOPRIVREDA, PROIZVODNJA I PRERADA HRANE

IV STEPEN STRUČNOSTI

R.b.	Naziv	Br. odjeljenja	Br. učenika
1	Poljoprivredni tehničar-ka	1	30
2	Veterinarski tehničar-ka	1	30
3	Prehrambeni tehničar-ka	1	30

III STEPEN STRUČNOSTI

1	Cvjećar-ka - rasadničar-ka	1	30
---	----------------------------	---	----

II PODRUČJE RADA: POMORSKI SAOBRAĆAJ

IV STEPEN STRUČNOSTI

1	Brodomašinski tehničar	1	30
2	Kadet nautičke struke	1	30
3	Špeditorsko - agencijski i carinski tehničar	1	30

III PODRUČJE RADA: MAŠINSTVO I OBRADA METALA

III STEPEN STRUČNOSTI

1	Automehaničar - varilac	1	15+15
---	-------------------------	---	-------

IV PODRUČJE RADA: USLUŽNE DJELATNOSTI

III STEPEN STRUČNOSTI

1	Frizer (M/Z)	1	15+15
---	--------------	---	-------

SADRŽAJ

2	Kolektiv
3	Riječ direktora; Obrazovni profili
4	Novosti
5	Riječ pedagoga
6	Mladi eko-reporteri 2009.
7	Ekologija
8	Značaj i zaštita vinove loze
9	Posjeta brodu "Jadran"
10	Ekonomija
11	Organska hrana
12	Literarni kutak
13	Literarni kutak
14	Literarni kutak
15	Ljubav
16	Obilježavanje 30 godina od zemljotresa
17	Informatika
18	Razvoj sredstava za AOP
19	Nauka. Svetmir - crne rupe
20	IX Međunarodno takmičenje pasa
21	Istraživačka stanica Petnica
22	"Biseri"
23	Ekskurzija
24	Love is in the air
25	Comic strip
26	Umjetnost
27	Mladi planinari i izviđači
28	Holesterol
29	In memoriam

Konačan predlog plana upisa utvrđuje Školski odbor JU Srednje poljoprivredne škole u Baru do 20.05.2009.godine i dostaviti ga Ministarstvu prosvjeti i nauke Crne Gore.

NOVOSTI IZ ŠKOLE U ŠKOLSKOJ 2008/09. GODINI

- ★ Oktobar, 2008. godine - SO Bar/ Sekretarijat za opštu upravu i društvene djelatnosti, sproveli su, u saradnji sa Školom, anketu o problemu narkomanije i njene zastupljenosti među učeničkom populacijom.
- ★ 9. oktobar 2008. godine - učenice naše škole Marina Vulić i Majda Šemović iz IV/2 učestvovale su na treningu "Javno zastupanje i pisanje prijedloga projekta." Organizator seminara je NVO Centar za mlade - Proactive.
- ★ Oktobar, 2008. godine - osnovane Planinarska sekcija, koju vodi prof. Goran Petrušić i Izviđačka sekcija koju vodi prof. Merima Djukić.
- ★ 20. novembar, 2008. godine - LPAM. U okviru kampanje Lokalnog plana akcije za mlade organizovana je prezentacija učenicima naše škole o učešću mlađih u životu društva. Zastupljene su bile teme: Informisanost i mobilnost, Ljudska prava, Zapošljavanje, Porodica, Zdravlje, Obrazovanje, Kultura, Slobodno vrijeme.
- ★ 02.12.2008 godine u školi je, u saradnji sa Crvenim krstom, održano predavanje za učenike povodom 1. decembra, Svjetskog dana borbe protiv HIV/AIDS-a. Tom prilikom učenicima su podijeljene brošure - informativni materijal o ovoj bolesti, govorilo se o različitim uzrocima ove bolesti, pa i o narkomaniji.
- ★ Decembar 2008. godine - anketiranje učenika o korišćenju alkohola - istaživanje Udruženja medicinskih sestara i tehničara u Baru.
- ★ 24. februar 2009. godine - Saradnja sa MUP-om.
U našoj školi predstavnici MUP-a su prezentovali projekat Rad policije u zajednici. Njegov cilj je sprečavanje prekršaja i krivičnih djela kroz preventivni rad sa mlađima, kroz radionice, predavanja, tribine - na različite aktuelne teme kao što su: narkomanija, dječja prava, bezbjednost u saobraćaju.
- ★ Februar/mart 2009. godine - ISP (Istraživačka stanica Petnica).
Učenice naše škole Tomašević Maryja, II/2 i Grgurović Emilija, I/3 pohađale su Žimski seminar Istraživačke stanice Petnica (oblast-geologija) i Ivana Milogorić, III/1 (oblast-hemija). O uspešnosti njihovog boravka svjedoči podatak da su pozvane i na Ljetnji seminar.

- ★ Mart, 2009. godine - vršnjačka edukacija: učenici, članovi biološke sekcije održali su tribinu za učenike pod nazivom: Ne moraš i ti! Ovo je dio aktivnosti sekcije: prevencija bolesti zavisnosti (rukovodilac sekcije je Merima Djukić, prof. biologije). Članovi biološke sekcije kontinuirano informišu učenike (preko oglasne table) o bolestima zavisnosti, nasilju i drugim važnim temama.
- ★ 23. 03. 2009. godine počele su pripreme za takmičenje iz Prve pomoći sa oko petnaest volontera, učenika naše škole za opštinsko takmičenje koje će se održati 16. 05. u 09 časova. Volontere priprema profesorica Sofija Rašković.
- ★ 31. 03. 2009. godine - Međunarodna organizacija za migracije IOM organizovala je predavanje za učenike na temu: Pojam i vrste trgovine ljudima, način vrbovanja, posebno rizične grupe, ko može biti trgovac ljudima i koje organizacije se bave zaštitom žrtava i gonjenja počinilaca.
- ★ 8. aprila 2009. godine u našoj školi počeo je da se realizuje kurs računara za profesore naše škole i OŠ "Anto Djedović". Kurs je organizovan u dva nivoa: osnovni, koji vodi prof. Vučko Asović i napredni, za koji je zadužen prof. Zvonko Mijatović.
- ★ Saradnja sa NVO Forum MNE.
9. aprila 2009. godine, u okviru kampanje pod nazivom "Promili, ne sili!" koju vodi Organizacija za prevenciju narkomanije i rizičnog ponašanja, održana je tribina (predavanje sa video materijalima koje su pripremili volonteri ove organizacije). Tema tribine je bila alkoholizam i saobraćaj. U sklopu kampanje organizованo je slikanje grafita na zidu škole sa karakterističnim sloganom "Promili, ne sili!".
- ★ 16. aprila 2009. godine realizovano je PISA 2009. - Glavno testiranje. Programom za međunarodno ispitivanje postignuća učenika/ca u našoj školi je bilo obuhvaćeno 101 učenik/ce, '93.godište: 84 iz prvog razreda i 17 iz drugog. Ove godine kroz PISA program se ispituje: čitalačka pismenost (50% zadataka), matematička pismenost (25% zadataka) i naučna pismenost - fizika, hemija i biologija (25% zadataka). Cilj ovog ispitivanja je procjena različitih aspekata pripremljenosti učenika za izazove nastavka školovanja i snalaženje u svakodnevnim životnim situacijama.

RIJEČ PEDAGOGA

Nasilje mladih u školi, ili školsko nasilje, predstavlja značajan problem, posebno u gradskim sredinama. Primjeri nasilja i siledžijsvta mladih školskog uzrasta u nekim zemljama su prosto zastrašujući. Žrtve su često učenici, nastavnici, kao i drugo školsko osoblje, a nasilje se događa u školskim objektima ili dvorištima škola. U nekim zemljama je nasilničko ponašanje mladih postalo dio svakodnevnice, pa postaje problem i porodice, i škole, i društva.

Kod nas se u posljednje vrijeme otvoreniye govori o nasilju u školama, čak se vrše i određena istraživanja i iznose podaci.

Nasilje među učenicima se najčešće ispoljava kroz vrijeđanje, zastrašivanje, ruganje, ismijavanje i zadirkivanje, kao i fizičke obraćune između pojedinaca i grupa u okviru škole ili između škola, a nijesu rijetki slučajevi da učenik srednje škole nasrne i na nastavnika. Zato ova pojava privlači pažnju i ne može se zanemarivati.

Porast nasilja među mladima školskog uzrasta uslovljen je opštim stanjem u društvu, siromaštvom, dostupnošću raznih vrsta oružja, porastom narkomanije i alkoholizma, opštim društvenim raslojavanjem, krizom morala i krizom porodice. Tu su i posljedice ratnih dešavanja u okruženju i velike migracije stanovništva.

Stanje je takvo da zahtijeva brzo i osmišljeno djelovanje porodice, škole i društva u cijelini.

Poseban značaj ima saradnja između roditelja i nastavnika i školske uprave.

Upojedinim slučajevima, umjesto da se angažuju na smanjivanju otsustvovanja svoje djece iz škole, na popravljanju uspjeha i opštег nivoa ponašanja, umjesto da preuzmu ulogu posrednika između djeteta i škole, roditelji brane negativne postupke svoje djece. Uloga nastavnika kao vaspitača je takođe značajna. U praksi nastavnici imaju dosta neujednačen kriterijum prema ponašanju i propustima učenika. Neki se angažuju u rješavanju raznovrsnih, čak i težih propusta učenika, a samo slučajeve koje ne mogu riješiti proslijeduju pedagoško - psihološkoj službi, ili upravi škole, dok se neki time mnogo ne bave, pa i lakše slučajeve

proslijeduju dalje, da ih neko drugi rješava, ili jednostavno prelaze preko propusta.

Neophodno je preduzeti određene preventivne mјere koje bi škole mogle da primjenjuju na sprečavanju nasilja, sa ciljem da se ono smanji, da se smanji siledžijsko ponašanje, tuče, krađe, bježanje iz škole, da se poprave međusobni odnosi i poboljša ukupna komunikacija između učenika i nastavnika, naravno u saradnji sa roditeljima. Niko nema pravo da muči i zlostavlja druge. Za svaki slučaj siledžijskog ponašanja izvršilac treba da snosi posljedice.

Uškoli treba obezbijediti uslove da se školska pravila poštuju i od strane učenika pojedinačno, i u okviru razreda, i na nivou škole. Uprave škola treba da povećaju kontrolu i nadzor na mjestima gdje se nasilje najčešće događa.

Na prevenciju nasilja može značajno uticati relacija razredni starješina – odjeljenjska zajednica – roditelji. Po nekim teoretičarima (napr. Goldštajnu), nasilničko ponašanje je naučeno ponašanje, kao i sva druga asocijalna ponašanja. Agresivnost se iz porodice prenosi na druge sredine, pa i na školu. I ovdje se može vidjeti uticaj porodice na ponašanje djece. Važna je sposobnost djece na kontrolisanje sopstvenog gnjeva. Stanje se može promijeniti unapređivanjem same kulturne klime u školi, tako što će se učenici učiti ljubaznosti i kulturnom ponašanju, međusobnom uvažavanju i poštovanju, saradnji i pružanju pomoći drugima, samokontroli i sl. što podrazumijeva angažovanje cijelokupnog školskog osoblja.

Sistem mјera treba tako da funkcioniše da su djeца pod određenim nadzorom i usmjeravanjem, što znači da su zašćena od različitih asocijalnih izazova pojedinaca i grupa, a ne prepuštena sama sebi. Roditelji treba da znaju gdje im se djeца nalaze u svakom trenutku, odnosno da li su tamo gdje treba da budu. Ovo roditelji treba da ostvare na fin način, da se kod djece ne bi stvorio osjećaj da su im roditelji stalno nad glavom ili za petama, već da shvate kao pomoć da svoje vrijeme koriste svršishodno, da bolje uče i da postaju otporniji na uticaje negativnih pojava. Tako neće postati žrtve vršnjačkog nasilja, droge, alkohola kao i različitih oblika delinkventnog ponašanja.

Pripremila, Vlatka Gažević, pedagog

"Mladi eko-reporteri 2009"

PROGLAŠENI NAJBOLJI MLADI EKO-REPOTERI U CRNOJ GORI u 2009. godini

Dodjelom priznanja i prigodnih nagrada najboljim učesnicima, završen je ovogodišnji konkurs "Mladi eko-reporteri 2009" koji je, po drugi put, organizovala NVO EKOM.

Svečanost je održana na štandu Ministarstva zaštite životne sredine i turizma u sklopu 15. Sajma ekologije u Budvi.

Na konkurs "Mladi eko-reporteri u Crnoj Gori" do 10. aprila 2009. godine stiglo je ukupno 28 eko-fotografija i 7 eko-članaka, koje su pripremili 28 učenika iz različitih škola Crne Gore.

Stručni žiri donio je odluku o najboljim radovima (3 članka i 5 fotografija), koji će biti poslati u Pariz na medjunarodni konkurs programa "Young reporters

for the Environment".

Naše učenice **Larisa Dešić** i **Jelena Đordan** (II-3, Srednja poljoprivredna škola, Bar) osvojile su drugu nagradu za članak "Veličanstvena gospodja, ponos našeg grada".

Prema glasovima stručnog žirija, u kategoriji „ekološka fotografija“, najbolji rad je foto priča "Proljeće", **Miloša Nikolića** (I-5 Srednja poljoprivredna škola, Bar). NVO "EKOM", kao nacionalni operater, dodijelio je zahvalnicu profesorici **Merimi Djukić** iz Srednje poljoprivredne škole, Bar za najbrojniju selekciju radova.

Nagradjeni radovi biće prevedeni na engleski jezik i objavljeni u zborniku YRE Book 2009.

Na web stranici www.mladi-ekoreporteri.org.me, čije je pokretanje pomoglo Ministarstvo zaštite životne sredine, mogu se pogledati svi radovi koji su bili u konkurenciji, a on-line glasanje traje do 05. juna, kada će na Svjetski dan zaštite životne sredine biti proglašeni najbolji radovi po mišljenju posjetilaca.

Ekološka sekcija

(U prilogu, na strani 7 našeg lista je dat nagrađeni članak, a nagrađena foto priča je na ovoj strani.)

PROLJEĆE

Proleće je i one dolaze

Možda će ovdje svititi
i pjevati?

Ovdje će voda
biti mazda?

Misimo ekološke razvijene,
spretno ih čelimo

Autor: Miloš Nikolić I/5

EKOLOGIJA

Veličanstvena gospođa, ponos našeg grada

Jedna od najvećih turističkih atrakcija grada Bara je maslina stara preko 2000 godina.

Raskošna "gospođa", obima preko 10 m, stavljenja je pod zaštitu države 1957. godine.

Iako je jednom beskućnik zapalio unutrašnji dio masline, kako bi se ugrijao, nije uspio da uništi ovu dugovječnu zimzelenu biljku.

U njenu čast se svake godine, već tradicionalno, održava manifestacija pod nazivom "Maslina-mir i prijateljstvo", gdje mladi svojim književnim umijećem veličaju njen značaj i samu manifestaciju u njeno ime.

Za ovu biljku može se reći da je zaštitnica zdravlja.

Njeni blagodarni plodovi su veoma zdravi, a osim toga često služe za dekoraciju i poboljšanje ukusa mnogih jela.

Ulje koje se dobija od masline je nezamjenljivo i široko rasprostranjeno na svjetskom tržištu.

Što više budemo brinuli o ovoj biljci, ona će sigurno još

više o nama.

Ovakve blagodeti koje priroda pruža treba iskoristiti i sačuvati na pravni način, jer možda baš to može da postane odlika jednoga grada kao i u slučaju Bara.

Larisa Dešić i Jelena Đordan, II-3

Ekološki pojmovnik

Rođendan planete Zemlje – 22. april

Dan zaštite voda – 22. mart

EKOLOGIJA - nauka koja proučava odnose između jedinki, populacija i zajednica organizama, sa jedne strane i faktora spoljašnje sredine, sa druge, kao i uzajamne odnose živih bića.

Biodiverzitet - rasprostranjenost, raznovrsnost, bogatstvo biotičkih faktora u okviru eko sistema.

Biotop-(životno stanište) - poseban dio naseljenog prostora koji odlikuje specifičan kompleks životnih uslova.

Biocenoza - sva živa bića koja u nekom biotopu vode zajednički život.

Kisjeli kiše - jedan od lokalnih efekata zagadenja vazduha. Kisjelost kiše i snijega potiče od sumpornih kiselina koje nastaju reakcijom između odgovarajućih oksida sumpora, azota i vode.

Ozonske rupe - djelovi oštećenog ozonskog omotača.

Ekološka sekција Poljoprivredne škole

Šta ostavljamo generacijama koje dolaze?

Da li su šume jedno od naših najvećih bogatstava? Po mom mišljenju jesu. Šume zajedno sa pitkim vodama predstavljaju najveći dar prirode. Od velikog su uticaja na cjelokupnu privredu Crne Gore, a takođe su i nepresušni izvor ekonomskih sredstava za lokalno stanovništvo. Pored drvne biomase, šume su izvori ljekovitog bilja, šumskih plodova i pečurki. Inače, šume imaju značajan uticaj i na očuvanje našeg podneblja, tako što resorbuju CO₂, a proizvode O₂. Šume zauzimaju oko 54% ukupne teritorije Crne Gore.

Ukupan prirast se procenjuje na 1,5 miliona m³, a uprava za šume da na koncesiju 400 hiljada m³. Kada se na to doda ono što odsjeće stanovništvo za ogrijev i maloprodaju dolazimo do toga da se u Crnoj Gori odsječe oko 700 hiljada m³ godišnje. Nelegalna sječa mladih stabala predstavlja veliki problem.

Drvna biomasa jeste obnovljiv resurs, ali za njenu obnovu treba između 20 i 50 godina.

Pitanja koja se nameću jesu:

Do kad šume mogu podnijeti ovakve gubitke?

Jesmo li kadri sačuvati ono što nam je priroda dala?

Šta ostavljamo generacijama koje dolaze?

Emira Perićić II-3

Značaj i zaštita vinove loze

Vinogradarstvo je važna grana naše poljoprivredne proizvodnje. U ukupnom dohotku od poljoprivrede ona učestvuje sa oko 5%. Značaj vinogradarstva se posebno ističe i zbog uloge koju grožđe ima u ishrani stanovništva. Grožđe se troši u svežem stanju, a veliki njegov dio se koristi za prerađu vina. Kvalitet naših vina je poznat u inostranstvu. Značaj vinove loze je i u tome što ona dobro uspijeva na siromašnim, pjeskovitim, šljunkovitim i skeletnim zemljištima, na kojima se tako uspješno mogu gajiti samo malobrojne kulturne biljke. Smatra se da je gajenje vinove loze počelo južno od Kavkaza.

Koliko je važno da znamo njen značaj i porijeklo, još važnije je da se zna plan zaštite vinove loze. Pesticidi su sredstva koja negativno djeluju na žive organizme uključujući sve vrste patogenih organizama. Postoje različite podjele pesticida i jedna od podjele je prema vrstama organizama na koje djeluju:

- **insektici** - uništavaju insekte
- **fungicidi** - uništavaju gljive
- **bakteriци** - djeluju na bakterije
- **herbicidi** - uništavaju korove

Najčešće bolesti i koje su zastupljene kod vinove loze kao i preparati navedeni su u tabeli:

Faze razvitka	Bolesti vinove loze	Preparati
1. Otvaranje pupoljaka	Crna pjegavost(<i>Phomopsis viticola</i>)	Mikal Flash(Folpet 250g/kg) i fosetil Al (500g/kg)
2. Lastari od 8cm	Crna pjegavost(<i>Phomopsis viticola</i>)	Mikal Flash(Folpet 250g/kg) i fosetil Al (500g/kg)
	Pepelnica(<i>Uncinula necator</i>)	Bayleton WP25+S (triadimefon 250g/kg)
3. Pred cvjetanje	Plamenjača(<i>Plasmopara viticola</i>)	Verita (fenamidon 44 g/kg)
	Pepelnica(<i>Uncinula necator</i>)	Falcon EC 460 (spiroksamin 257 g/l; triadimenol 44 g/l)
4. Kraj cvjetanja	Plamenjača(<i>Plasmopara viticola</i>)	Verita (fenomidon 44 g/kg) i fosetil Al (500g/kg)
	Pepelnica(<i>Uncinula necator</i>)	Falcon EC 460 (spiroksamin 257 g/l; triadimenol 44 g/l)
	Siva trulež(<i>Botrytis cinerea</i>)	Teldor 500 SC (fenheksamid 500 g/l)
5. Bobice veličine graška	Plamenjača(<i>Plasmopara viticola</i>)	Verita (fenamidon 44 g/kg) i fosetil Al (500g/kg)
	Pepelnica(<i>Uncinula necator</i>)	Folicur EM 50 MP (tebukonazol 100 g/kg); tolil-fluanid (400g/kg)
6. Zatvaranje grozdova	Plamenjača(<i>Plasmopara viticola</i>)	Melody Combi 43,5 WP
	Pepelnica(<i>Uncinula necator</i>)	Bayleton WP25+S (triadimefon 250g/kg)
	Siva trulež(<i>Botrytis cinerea</i>)	Teldor 500 SC (fenheksamid 500g/l)
7. Sazrijevanje grozda	Siva trulež(<i>Botrytis cinerea</i>)	Teldor 500 SC (fenheksamid 500g/l)
	Pepelnica(<i>Uncinula necator</i>)	Bayleton +S (triadimefon 250 g/kg)
8. Tokom čitave vegetacije	Jednogodišnji i višegodišnji korovi	Basta 15 (glifosinat amonijum 105 g/l)

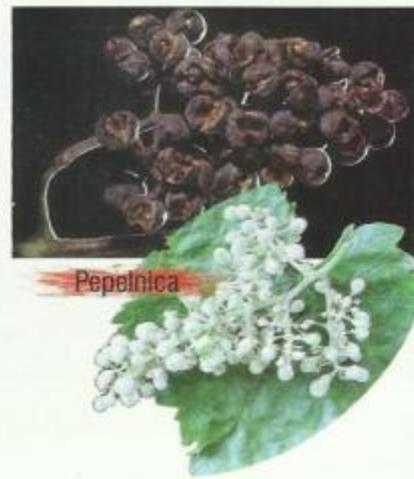
Najpoznatije mikrobiološko dubrivo za tretiranje podloga i kalemove je Slavol. Podlove i kalemove staviti u rastvor slavola: 200 ml/l litra vode, ostaviti 1-2 sata ili preko noći i onda saditi.

Pripremili:

Elvina Suljević, III-2 i Emir Kalač, III-2

Siva trulež

Pepelnica

Plamenjača

Posjeta brodu "JADRAN"

Naši učenici pomorskog smjera su imali sjajnu mogućnost da vide brod "Jadran", koji već sedam decenija plovi Jadranskim, Sredozemnim i njegovim rubnim morima i Atlantskim okeanom. Iako je to najstariji brod u našoj mornarici on i danas zadržava svojom ljepotom.

Razapeta jedra, čija je površina $93,9m^2$, daju mu veličanstven izgled i vraćaju nam misli u dana vremena kada su moreplovci jedrenjacima otkrivali svijet i time omogućili napredak civiliz-

acije.

Za njegov dobar izgled zaslužna je njegova posada sastavljena od bivših učenika sa njegove palube, koja ga ljubomorno čuva od svih oštećenja u cilju dalje plovidbe. "Jadran" je 25.juna 1934. god. zaplovio na prvo školsko krstarenje i do 1941. je sedam puta, sa pitomcima Pomorske vojne akademije i Stručne podoficirske škole plovio po Sredozemnom moru, ali i tri puta po Atlantskom oceanu.

Izgrađen je u Hamburgu 1931.god. kada je dobio ime koje je zadržano do danas.

Učenici sa oduševljenjem prenose svoje utiske kao i podatke koji su im saopšteni tokom posjete brodu.

Saznanja su sljedeća: brod je dug 60m i tu su smješteni njegovi glavni djelovi:

1. trup (prednji dio je pramac, a zadnji dio je krma), koji se sastoji od kostura i oplate;
2. ugradnja-sa odgovarajućim postrojenjima;
3. nadgrađe-dio iznad glavne palube.

Veliku pažnju im je skrenula visina jarbola koja iznosi 39,1m, a ukupna dužina konopa je 11km. Razvija maksimalnu brzinu od 10,4 čvorova.

Smještaj posade je organizovan u tri jednokrevetne, dvije dvokrevetne i tri četvorokrevetne kabine, jedan dvanaestokrevetni i jedan tridesetokrevetni prostor.

Mnogi od učenika su poslije obilaska ovog broda počeli još ozbiljnije da razmišljaju o svom pozivu, koji ima mnogo lijepih strana i izazova, iako i rizika i opasnosti.

Pripremila,
Smilja Vukićević, prof.

Fotografije: Nenad Boltić, III-5

Економија

У годишњем плану Економије детаљно су наведене активности у школској 2008/2009. години.

Овом приликом упознаћемо Вас са плановима и активностима наставно - производног процеса Економије.

Основна активност до сада је била воћарска производња што значи да је највећи дио обрадивог пољопривредног земљишта био под засадима цитруса, маслина, јапанске јабуке и нара. Међутим, ЈУ Средња пољопривредна школа због експропријације остала је без дијела земљишта на којем су се налазили горе наведени засади. Због тога смо се преоријентисали на производњу расадничког материјала и цвијећа, а тиме уједно и одговорили захтјевима практичне наставе ученика и потребама тржишта. Поред производње воћа, украсног биља и цвијећа на Економији се обавља и производња поврћа у стакленiku површине 800m² који је опремљен системима за гријање и орошавање, тако да се производња може организовати током читаве године.

У току 2008/2009. године на Економији планирани су следећи радови:

» вегетативно размножавање citrusa (500 комада), окулирањем poncirusa на будни и спавајући пупољак.

» вегетативно размножавање јапанске јабуке (300 комада), калемљењем сејанаца јапанске јабуке на спавајући пупољак.

» пролећна производња садница: masline, kivija, bugenvile, kavestemone, magnoliјe, hortenzije, tecome, šimšira, ruzmarina, и других врста оживљавањем резница (40.000 резница).

» производња подлога poncirusa и divlje јапанске јабуке за калемљење у следећој вегетацији (2.000 комада).

» производња сезонског цвијећа (ageratum, salvia, begonia, tegetes, zinnia, chrysanthemum и др., 25.000 комада).

» производња 10.000 комада расада парадајза и краставца.

» производња 30.000kg краставца и парадајза.

» производња 20.000kg поморанџе и мандарине.

» производња 800kg маслина.

Произведени садни материјали и плодови ће се пласирати на тржиште у малопродајним објектима као и продајом у Удружењу маслинара, Градском зеленилу, хотелима за уређење простора, цвећарима и расадницима.

Управник,

Неђељко Кнежевић, дипл.инг.

Organska hrana

❖ Šta znači "organski"?

Organska poljoprivreda predstavlja ekološku proizvodnju koja podstiče biološku raznovrsnost, poštuje i podržava prirodne biološke cikluse i biološku aktivnost zemljišta. Ovim se terminom naglašava činjenica da takva poljoprivreda postaje živa bića i u procesu uzgoja koristi žive, organske materije.

❖ Zašto je organska poljoprivreda bolja za životnu sredinu?

Organska poljoprivreda ne koristi hemikalije štetne za životnu sredinu koje bi mogle zagaditi kišu ili podzemne vode. Organska poljoprivreda takođe obogaćuje i održava tlo (zemljište) zdravim zahvaljujući korištenju bogatog biomaterijala koji ne dopire do vodenih tokova.

❖ Po čemu su jedinstveni organski proizvodi?

Dostupnost organskih proizvoda, tj. njihova prisutnost na policama znači da je određeno voće ili povrće posve dozrelo. Proizvođači organskih proizvoda ne mogu natjerati biljke da sazru prije vremena, tako da, kad ih vidite na policama prodavnica, znači da su baš tada i idealne za pripremu u kuhinji ili konzumiranje.

❖ Koja je razlika između "organskih" i "prirodnih" proizvoda?

Naziv "prirodni proizvod" se često upotrebljava da bi nas naveo da pomislimo da je to ujedno i "zdrav proizvod". No, "prirodan" znači jedino da proizvod nije preradijan, ili da je minimalno preradijan. Za razliku od proizvoda koji su deklarirani kao organski, prirodni proizvodi nemaju certifikate, niti je njihova proizvodnja kontrolisana. Osim toga, izraz "prirodan" nam ništa ne govori o metodama uzgoja ili korištenju konzervanas.

❖ Je li organska hrana zdravija?

Za pripremu svakodnevnog zdravog i kvalitetnog obroka nužno je znati da povrće i voće nakon organskog gnojen-

ja ima znatno veći sadržaj vrijednih supstanci, nego iste biljne gnojene mineralnim/vještačkim gnojivom. Dokazano je takođe da biljke uzgajane po načelima organske poljoprivrede sadrže:

- 28% više vitamina C,
- 18% veći relativni sadržaj bjelančevina,
- 19% više ugljenih hidrata,
- 10% više kalcijuma,
- 18% više kalijuma,
- 13% više fosfora,
- 77% više gvožđa.

❖ Koriste li organski proizvođači ikada pesticide?

Primarna strategija organskih proizvođača je prevencija!

Održavajući zemljište zdravim i boljim, same biljke su zdravije i odpornije na bolesti i napade insekata, organski proizvođači će prvo pokušati problem riješiti koristeći prirodne neprijatelje insekata koji će ih istrijeti, ili će pokušati omesti razmnožavanje insekata, te im postaviti razne zamke. U sličaju da to nije dovoljno, izdavač certifikata može im odobriti korištenje biljnih ili drugih netrajnih pesticida s popisa dozvoljenih supstanci i to pod vrlo oštrim uslovima.

Takvi biljni preparati prave se isključivo od biljaka i veoma se brzo razgrađuju pod djelovanjem sunčeve svjetlosti i kiseonika iz vazduha.

❖ Da li je organska hrana ukusnija?

Ja mislim da jeste, a ovog mišljenja su i brojni šefovi kuhinja širom svijeta. Osim toga, zdrav nam razum govori da biljke rastu na zdravom, bogatom zemljištu, moraju rodit plodom odličnog kvaliteta i ukusa.

Pripremila,

Merima Đukić, prof.

ЛИТЕРАРНИ КУПАК

О кад бих знала да ме волиши

Сунце се рађа на шестонуц
а једна лубав у срцу мон
и пристапна суза у ћлавом окну
због чешње према дјечаку шон.

И један лейткар ћлави
радосно лети с цвијетима на цвијети
можда жели ишће да ја
да прелети читав цвијет.

Толико жеља, толико мањаше
сплјештило се у срцу мон.
Слијала бих до срца и звијезда,
а најљепше је у срцу ћивом.

Срећна се будим свакој јутјера
санам дивне, ружничасте снове:
чани ми се лейтим до неба
прелешћети ћуне и ћоле.

Лако ћу обиди читав цвијет,
лако ћу руком дожванити сунце,
лако ћу пренести мостове дује:
али како ћу у ћивоје срце?

О кад бих знала да ме волиши
да ши бар мало значиш ја!
Окда бих знала да што због мене
у окну ћивом искара понекад сја!

Делена Ђорђан II-3

Продали се за ками јефтинијо сина

Издах нај-једну бриједну и среће и смеха и лубави и јријега.
Лубави сам усне од бескраја.

Изгубио сам своје кључеве од раја.
Сагавио сам још једну маску без сјаја.

А сад јрециш ћојег пријем

И било јејем као воду.

Јер чувао је писам

Обично схватиши да спо болели некој
Жен издах болени најчешћи јрецишом оду.

И јрецишиш ћоја да обећи будеш

Нити пениш снове.

За срећа нова обећи се роди,

Јер имао сам све а кренуо штаниши ћушиш ка слободи.

Боли не може јрециш сновићене.

Значиј јрециши схватиши што издах јејшиш

Новина због не.

Желиши да обећи ћедам пеним очима,

За се будим новима због додира брзих.

За мене је осталла јединија икона.

Боже, најћудиј је на само један осмјех

Јер ја сам срећан као је и она.

Радован Јерковић, IV-3

Писто принџези

Сви тек на југ, грле сунце док срце гори и зато не плачи,
крени са њима, јер ја сам тај који је заточеник својих осјећања.
И, вјеруј ми, дјевојчице, дјевојко, жена, мања је, мања је

Глад

Опори ваздух на испуналит усната од су-
вог снијега се утијешао са неповјерљивим
погледом рањеног оргла. Јако невина као
новорођенче и као благосиљана љепотом
Исусове уторне руке, то је била Ноћ грије-
хова. Покушао си да ти нацрташ стијех и
да стањиш грч прошлости. Ја сам жељела
да опет летим уз тирис тора и звук гале-
бова. Убола сам се но трње које је ружу срећ
е вјешто чувало и није је давало сваком. Али
чедна крв није дала гневу да је зароби већ се
претворила у олијут. Била сам гладна твојих
додира и ти си те на хранио. Никам жељела ск-
роз до звијезда јер сам их се плашила. Плошила
сам се повратка. Њихов сјај је само остављао
трагове у зјеницата којима сто ћубили небо...
Те ноћи сам те итала...

Емилија Гргуровић, I-3

твоја рана.

Ја сам тпад, али коса сиједи, блиједи све лијепо, јер слијепо
сам вјеровао у облоне.

Ти знаш да сам пробао сам пробао све, али тоја су крила
рањена, ја не знам да кажем "једина".

Касно сам схватио да бих те тако рода и до
стрти волио.

Пед у души не престаје да стеже, веже те
прошлост за себе, И боје су све сивље, а све зивље
руке што те одводе од тебе. И зато нетој ти
прићи опет, окрени се, још само један покрет и,
обећават, биће

то пакше. Још ти се жуте пеге на носу, расплети
другоме косу, још босу ногу шетај по росној трави,
а ти се да више за тебе не постоји прави, ти га
направи од глине својих жеља. Једино тако им се
и можеш предати, поклонити ту себе кад увидиш
да твојих руку дјело, да је дио тебе, и да све што
је богољело престаје са њим.

А ја сам само бојет и за тај отров нета лијека,
и сад се већ види да стоји тоја ријека...иди...
принџезо...иди...

Емилија Гргуровић, I-3

ЛИТЕРАРНИ КУЛТУРНИ КУЛТАК

19. март - мој рођендан

Осванију је пресивно џумар
иочек је прекрасан дан
данас све има боје и слична
данас је мој рођендан.
Задњи рођена је само један
само једном човек се рађа.
Само једном добох на свијет.
кренућ у животе као морем лађа.
Нижу се ћодине једна за другом.
пролазе дани - а ја све већа.
Тледам слику у свом албуму:
на стилу Јордса и једна свијетка.
Мамино лице блиста од среће.
у неком оку посебан сјај.
Маша гледа у пламен свијетке.
шомаже да је часим ја.
О. како је што било давно!
Жад писам знал да постојим.
а данас - што још сам дижети.
Али ћеснаст ћодина бројим.
Тодине моје носе у себи
младост, снажу и тачно жеља
19. март је као изведен од
љубави, чешње и мојих гајенака.

Јелена Ђорђан II-5

Трећи писмени задатак из српског језика

рађен: 25.03.2009.

Ахмед Нурудин у вртлогу живота

Човек тора бити јак и не стије допустити да га мећаве и отује живота понесу на погрешне путеве. Некад је заиста тешко бити човек у правом смислу те ријечи, нарочито када су око нас тржња, неправда, лажи. Ипак, праве, истинске вриједности никад се не стију заборавити.

Никоме живот није дат без разлога и корачање његовим стазата није лако. Као и многи, и Нурудин се сучавао са поразима, падовима и разочарењима. Још у дјељњству је осјетио горак унус живота. Трагичне и кравве слике из рата, у којем је и сам учествовао, нису могле изблудјести ни након двадесет и више година. Породичну љубав и топлину дома није никада осјетио и током је баш због тога кренуо путем толпитве, да нађе љубав у Богу. Живио је сваки дан у убеђењу да све поште ствари које се десе једино Бог може да ријеши. Ахмед је своје етапије, неко своје друго лице крио иза толпитве «Курана» и тек кад се његова вјера у Бога погуља, он га открива дио по дио. У њему су до тада живјела два Ахтеда: дервиш који толпитвата покушава да нађе спас и Ахтед ван зидова теније, који је имао личне жеље и снове. Ахтед је пред собом имао и други пут, пут љубави, али није имао храбrosti да изобере ту стазу. Ахтедов живот би сигурно био другачији да је изабрао пут љубави. Током би могао да прomiјени mnoge stvari da je nađe oružje u borbi sa nеправдом i zlom izabroa ljubav i vjeru, a ne tržnju. Ipak, takvog čovjeka ne stiže niko krvititi; grijeshio je, ali ko nije? On je osjećao hladne vjetrove живота по лицу, удраче бичет по тијелу, корачао је по ватри. Једини кога је имао до ту унесе мало ведрине у тату свакодневнице, био је Хасан. На крају је изневерио и Хасана и није имао снаге да се бори за свој живот.

Ахтедов живот је трагичан још од дјељњства. У посљедњим часовима свог живота сјећа се свог села, младости, љубавних заноса. Смрт му не изгleda страшна, чак у њој тражи и спас. На његова већ одавno ослабила плећа напалио се тежак терет. Није имао снаге да носи тежину свега онога што му се десило. Давно још, у загргају своје дјевојке оставио је своје жеље, на путу до теније изгубио снове и више није имао звијезду водићу да се бори.

Бранковић Садића IV-3

(проф. Јованка-Беба Поповић)

Тренуци инспирације -директно са часа-

„Турчини, тјесто у самом срцу Румије, окружено предивном природом. У њему - црквица, окружено гробовима наших предака, ако које се људи окупљају сваке године 25. априла на Покровдан, да запале свијетлу, попричaju, сртну се са стариим пријатељима, друже се. Црква се налази на самој обали ријеке,

кренуо сам ка ријеци. Требало је само направити десетак корака низ стрме, понегдје сломљене камене степенице, сагнути се, спустити руку и осјетити у влажној, раширеној шаци струју воде које је усјећено журило ка Јадранском тору. Често се дешавало да се неки блиједи листић откине од грane и захваћен струјом, оплави до тојих прстiju. Јо бих га тада радо прихватио, положио га ћо длан и осјетио како те цијелог обузима хладноћа која је изнега допазило. Ухватио бих га послије за допусавијену петељницу и брзко спуштао у хладан Рикавац.

Са повошице воде пиркога је студен која тај је опадињача да кренет кути. Било је тихо, свјетло и попутрано. Чути су се само твоји кораци на црвенастом испану и лепет крила неке запутале птице!

(Из писменог задатка на тему „Сјећање је једини рај из нога не може бити прогнан“)

Драган Петровић , II-5
(проф. Јованка-Крсмановић)

„Тладост носи огромну раскош хтијења, жеља и планова која је незаустављиво и непрестано покреће. Само у тладости има толико снаге и воље, љубави и херојства; само тладост сија без сунца и дијаманата, само тладост расипа толико радости, лјесте и игре. Највећи крилати тладости летито где понеклијето.

Бесконачна надања и истрајност доносе и ређају успјехе, подвиге и похвале. Толик тладости ствара и ствара, подиже и уздиже, доказује и блисто. Непрекидни извор оптимизма отвара нове путеве на новим успјесима, заједничкије својом исконичном снагом и ведрином.

Сви путеви тладости су посuti ивијећем, а сва врата су једнако отворена...“

(Из писменог задатка на тему: „На крилатој тладости“)

Јелена Ђорђан II-5

(проф. Јованка-Крсмановић)

Извиљавамо се нашој сарадници - ученици II-5 Јелени Ђорђан што сто у дјељњном броју њену пјесму „Живот је“ потписали именом другог сутара, Радомија Лидера“

ЛИТЕРАРНИ КУПАК

Ланчи идоли опасни по живот

"Мој тата држи попа Бара, зашто бих ја онда ишао у школу?" Често, све чешће ову реченицу изговарају поједини ученици. Не знат ни да ли ће овај чланак бити објављен, али, требало би, јер, то више није табу, о овој врсти проблема се већ увек говори. Неки ученици вриједно уче, док се други понашају као наркомани у револту. Желе да искажу своју моћ, а обично на тај начин испољавају само своје фрустрације, јер су најчешће те, "савршене породице" из којих потичу, у ствари, као влажне куче са лијепом фасадом. Међутим, као ни влага која која стално изнова излази на површину, тако се ни проблеми не могу скрити.

Школски психологи дају често све од себе али, није лако потоћи таквот дјетету. Често је ситуација да кад за разговор са психологом сазнају дјететови родитељи веома бурно реагују, јер је у овој средини, изгледа, најбитније сакрити проблеме, очувати углед, па тек онда видјети шта се може учинити поводом истих. Људи попут тих родитеља су, нажалост, често градитељи наших судбина, наши будући шефови и газде. Они посједују фирме, клубове, фабрике... Наравно, постоје људи који су то све зарадили на поштен начин. И једни и други се лако препознају - њихова се дјеца лако препозанају. Једна су учене да, иако ишоју све, труде се, уче, раде и наставе породичне послове. Ова друга ломе врата, толпетрирају тлоће од себе,

насрћу на професоре, око руке им је "rolex", а око врата ланчић који вриједи колико и осредња кола. Та дјеца никада неће постати људи који ће пројаку дати 20 центи, која ће потоћи некоге у неволи. Ријетно ће од њих ће се сјетити да од топлине количине новца одвоји проценат за изградњу болнице или прихватилишта. Не, радије ће возити кроз град најновији BMW и пролазити кроз црвено знајући да неће бити кажњени за то.

И у тојој шкоси постоје ти "опасни татци". По тени, то су татини синови који мисле да татиним новцем могу све да купе. Али, знате јако како: "Онај ко статра да је новац све у животу, тај би све за новац и у радио". То су људи проране душа и погрешних приоритета.

Али, они су и даље ту - у новинама, на телевизiji. То су људи које познајете већ дуги низ година, али им никада нисто рекли сво ово у лице.

И онда се постављају питања: Да ли је разлог што нико не предузима неке мјере против тога што се већ ино људи њима, у ствари дини? Да ли је разлог ћутања то што бисто и ти вољели да сто као они, "да можемо све", али се осјећато неспособним за то, па им дозвољавато да нам граде живот од темеља? Да ли док их гледато потишљато до су они остварили нешто у животу, а ти не? И онда се осјећато преталеним да бисто им посјекли ријечи, захтјеве, дјела...?

Ти људи и то дјеца су способно да од себе направе туђе идоле и то је оно што је у цијелој причи најтужније.

Грујовић Стима, 13

Тренуци инспирације директно са часа

"Људи често проживе читав живот а да не схвате да врлине које им је Бог подарио треба искористити на прави начин. Они себи не поставе циљ, а без циља живот губи смисао. Јер, као што је неко тудро рекао: „Запослите свој ум, јер ће у супротном он запослiti вас.“"

А живот је чудан! Дијете каже: „Кад порастем и постанем тладић“, тладић каже: „Кад стасам и оненим се“, а кад се ожени, каже: „Кад постанем самосталан човјек“... Онда, кад већ постане стариц, осврне се на живот који је оставио за собом и види да је вријеме прошло као да га је хлодан вјетар затео. Обично касно, врло касно човјек схвати колико је важно у животу имати циљ. Такође касно схватитмо да животне циљеве и захтјеве не стијето одлагати. Живот треба живјети пуним плућима и широм отворених очију. Треба у потпуности пронијети сваки његов сат, сваки минут, сваки секунд и трен...

И треба снажно ићи до циља, јер само око имато циљ, можемо проноћи и пут."

(Из писменог задатка на тему: „Ако имаш циљ, наћи ћеш и пут.“)

Меховић Јастина,, 11-3
(проф. Живанка Кровић)

ЉУБАВ

Поговори о љубави

Љубав је слична првом дану стварања свијета.
(Кристофер Улдаг)

Рађање љубави у души то је више и лепше него рађање сунца на океану.
(Јован Дучић)

Само су на овом свијету божански путеви љубави.
(Раде Драинац)

Љубав нета година. Она се увијен рађа.
(Блез Паскал)

Смисао живота је само у љубави: колико сто способни да волимо и да себе дејстви, толико ће наш живот имати смисла.
(Херман Хесе)

Љубав, кад је искрена и дубока, лако прошта и заборавља.
(Иво Андрић)

Ако чезнете за загрђајет, просто расирите руке
(Целупудин Рути)

Љубави која нас свуда среташи, ништа си и све овога света.
(Јарослав Сајферт)

Свет те изгуби, али ти та доби. Волим те.
(Матија Бейковић)

Кад се разбије тоје срце у хиљаду котада видећеш, драга, да свако од њих воли као хиљаду неразбјењених срдаца.
(Тухомед Хафи)

Чезнет да употребим најдрагоценје речи што имат за те; али се не усушујем, стражујући да ти се неће вратити истом тером.
(Робинранг Тагора)

Не тјерим више време на сате, ни по сунчевом врелом ходу; дан ти је кад његове се очи врате и ноћ кад поново од тене оду...
(Десанка Манаковић)

Нисам зноо до љубав дубока Зараза је, да је куга... стрела.
(Лукреција Караџић)

Љубав је вјечна тема не само психолога, социолога, јесника, него и филозофа.

Susane i Clyde Hendrick развили су скалу љубавних односа базирану на John Alan Leeovoј теорији званој "стилови љубави", у којој је овој међуљудски однос приказан у 6 врста:

Eros – страсна, физичка љубав, базирана на физичком изгледу.

Ludus – љубав се схватава као игра, те је забавна,

Storge – њежна љубав која се споро развија, базирајући се на сличности,

Rapta – прагматична љубав,

Пришла је и заклопљена она
Бандиту је памет одузела.
(Сергеј Јесенјин)

Желио бих да те вежем за ову ограду и да те
убијем погњулцима читаве ноћи.
(Чарлс Буковски)

Не познајем слободу, осим слободе да будем
заробљен у некоме...
Ти оправдаваш моје постојање. Да те не познајем
не бих живео, да утирет не знајући те, не бих утро,
јер никам живео.

(Луис Сернуда)

Страшно је вљећи те на тјесту тако крхкот као
што је свијет.
(Софја Андерсон)

Ни хиљаде и хиљаде година
не би довољне биле
до иснажу
толик тренутак вечности
кад си те погубила
кад сам те погубио...

(Жак Превер)

...А ти не постојиш нит' си постојала;
рођена у тојој тишини и чати
на сунцу тог срца ти само џала!
Јер све што љубимо створили
сто соми.

(Јован Дучић)

Тек загрђај нагих тијела
искулпљење је за сво зло овога
свијета.

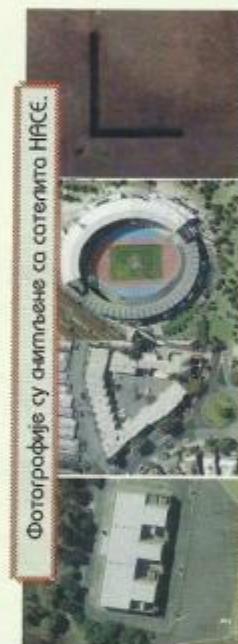
(Драган Јовановић Данилов)

Љубав је тако сама и тако пуна
света.

Љубав је светионик и спашени поторци..

(Озар Давичо)

Избр направио: **Драган Парковић II-5**

Фотографије су снимљене со сопственог НАСЕ.

Љубав у филозофији

Манија – високо-емоционална, нестабилна љубав, стереотип романтичне љубави и

Агаре – несебично, алtruистична, духовна љубав.

Истраживачи Hendrick су открили да су тушкарији више пудични и танични, док су жене више сторничне и прагматичне.

Припремила:

Меховић Људмила IV-1

Напјеро је Редакције листа да уведе једну тематску страну у "Лидеру". У овом броју тема је: **Љубав**.

Редакција „Лидер“

Obilježavanje 30 god

Dana, 15.aprila američki ambasador, Roderik Mur, posjetio je našu školu u znak obilježavanja tridesetogodišnjice doniranja školi. Naime, 15.aprila 1979.godine nakon zemljotresa koji je zadesio Crnu Goru, američka ambasada je donirala 10 miliona tadašnjih dolara u cilju izgrađivanja neophodnih objekata.

Na svečanosti koja se održala na platou ispred škole prisustvovali su: gradonačelnik opštine Bar Žarko Pavićević, ministar unutrašnjih poslova Jusuf Kalamperović, ministar za ekonomski razvoj i uređenje prostora Branimir Gvozdenović, predsjednik SO Bar u vrijeme doniranja Blažo Orlandić, bivši

direktor Biotehnickog instituta (današnja Poljoprivredna škola) Gavro Spahić kao i vojni ataše ambasade USA i direktori javnih preduzeća.

Pošto je vojni orkestar Crne Gore izveo američku i himnu naše zemlje, američki ambasador se direktoru naše škole zahvalio na gostoprimstvu i uručio mu plaketu u znak dobre saradnje i priateljstva. Nakon toga otkrivena je spomen ploča koja se nalazi na ulazu skole.

Cjelokupnu ceremoniju uljepšale su mažoretkе plesnog studija "Habanera" i folklorni ansambl KUD-a "Jedinstvo" iz Bara.

Američki ambasador nas je oduševio svojom neposrednošću i ljubazno prihvatio intervju za naš list.

Intervju sa ambasadorom SAD

Amerikanci ispunjavaju obećanja!

Ekskluzivno

"Lider": Vlada SAD je bila donator ove škole poslije zemljotresa 1979.godine. Možete li da prokomentarišete ovaj gest tadašnje američke administracije? Koji su bili razlozi te donacije?

Ambasador: (Pa, naravno, nisam ja lično bio u administraciji. Ja sam tada bio u srednjoj školi, za vrijeme tog zemljotresa.) Mislim, da je moja zemlja bila užasasnuta ljudskom patnjom i razaranjem zemlje, i mislim da je to uradila zbog solidarnosti. Narod moje zemlje je odlučio da pomogne vama. Naša zemlja je brzo odreagovala, američki avioni su brzo stigli, donijeli su one najbitnije

stvari kao što su čebad, šatori, agregati. Kongres naše zemlje je odlučio da izdvoji 10.000.000 tadašnjih dolara za izgradnju objekata. Od tog novca su izgrađene škole, bolnice...

"Lider": Veoma nas interesuje da li postoji mogućnost razmjene učenika ili nastavnog kadra naše škole radi stručnog usavršavanja?

Ambasador: Razmjene su već u toku, a što se tiče vaše škole, mislim da bi to bila fantastična ideja kada bismo mogli da povećamo razmjenu učenika. Već smo, prije nekoliko godina, uveli program preko koga u okviru svake godine šaljemo oko 20

učenika kod američkih porodica. Trenutno pokušavamo da povećamo broj učenika, i bila bi mi velika čast da učenici ove škole budu dio projekta.

"Lider": Da li možete da osjetite koliko je Vaša posjeta bitna za nas?

Ambasador: Ljudi su ovdje nevjerojatno gostoljubivi. Prijatno sam iznenađen dočekom. Mada, ova posjeta je važnija za mene, nego za vas. Ja sam i prošle godine posjetio vašu školu i obećao sam vašem direktoru da ću opet doći. I onda mi je sinula ideja, da na neki način možemo da obilježimo 30 godina od američke pomoći.

"Lider": Ovdje ste već više od godinu dana. Kakvi su Vaši utisci o našoj zemlji?

Ambasador: Ja sam oduševljen Crnom Gorom. Najviše zbog toga jer su ljudi tako ljubazni, ne samo prema meni, već i prema mojim kolegama u ambasadi. Svi dijelimo isto mišljenje, bez obzira da li je u pitanju sjever Crne Gore ili jug, da su ljudi jako ljubazni prema nama.

"Lider": Vaši utisci o Baru.

Ambasador: Bio sam u Baru više puta. Posjetio sam Virpazar i jezero par puta. Ovdje sam bio i prošle godine kada je bila i posjeta ratnog broda. Bar je grad koji ima velike mogućnosti i sigurno važi za jedan od najljepših gradova.

"Lider": Gospodine ambasadore, srdačno Vam zahvaljujemo što ste djelić Vašeg dragocjenog vremena odvojili za ovaj intervju.

Intervju uradila:

Sadina Brkanović IV-3

ina od zemljotresa

Nakon manifestacije upriličen je koktel, na kojem je naša operska pjevačica, Aleksandra Vojvodić, sve prisutne oduševila svojim izuzetnim glasovnim mogućnostima. To je bila prilika da je pitamo za utiske o ovom važnom događaju. Evo šta nam je Aleksandra rekla: "Svečanost je bila zalsta divna. Meni je bila čast da prezentujem našu zemlju na način na koji sam to uradila danas. Bilo mi je drago da ljudi vide da i mi imamo umjetnike koji su toliko talentovani da mogu da se prikažu na ovaj način i na ovom nivou."

Informatika

FAQ-Najčešće postavljana pitanja

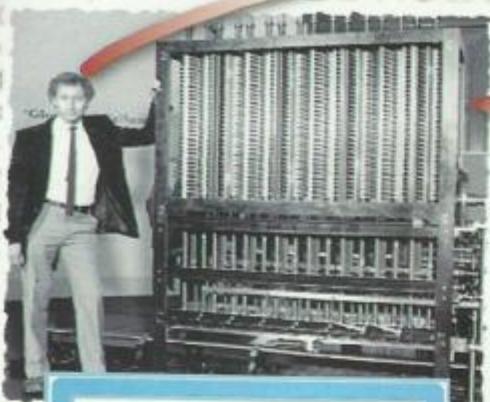
	"Kako se može otvoriti dokument raden u Word-u 2007, ako je na mom računaru Word 2003?" Treba preuzeti konvertor <i>FileFormatConverters</i> sa sajta Microsofta i instalirati ga na svom računaru. Konvertor je inače besplatan.
	"Može li se brzo izvršiti filtriranje podataka po određenom kriterijumu?" Imamo mogućnost da to uradimo na najlakši način pomoću ugradene funkcije za filtriranje (<i>AutoFilter</i>). Ona nudi različite kriterijume, prilagođene automatski podacima koje filtriramo. Opcija <i>Custom AutoFilter</i> daje dodatne složenije logičke filtere.
	"Šta je prikaz Outline?" U prikazu Outline, vaša prezentacija se pojavljuje u obliku jedne šeme, koja se sastoji od naslova i glavnog teksta svakog slajda. Mogućnost da možete vidjeti cijelokupnu prezentaciju u jednom prozoru, što je mnogo bolje nego slajd po slajd. Prebacivanje u prikaz Outline se vrši klikom miša na jezičak Outline, u gornjem lijevom uglu PowerPoint prozora.
	"Kako napraviti interesantne ivice i okvire slika?" Prvo treba definisati pravougaonu površinu unutar koje će ostati slika nedimuta, a ostatak će se deformisati raznim filterima. Definisanje ove pravougaone površine se obavlja aktiviranjem ikonice <i>Rectangular Marquee Tool</i> (M). Nakon toga treba aktivirati ikonicu <i>Edit in Quick Mask Mode</i> (Q) u donjem dijelu palete alatki. Putem <i>Filter > Distort > Ocean Ripple...</i> treba otvoriti dijalog <i>Ocean Ripple</i> i podešiti vrijednosti. Treba aktivirati ikonicu <i>Edit in Standard Mode</i> (Q) u donjem dijelu palete alatki. Zatim treba aktivirati komandu <i>Invert</i> u padajućem meniju <i>Select (Select > Inverse)</i> , i nakon toga treba pritisnuti taster <i>Delete</i> . Na kraju treba aktivirati komandu <i>Deselect (Select > Deselect ili aktiviranjem kombinacije tastera Ctrl+D)</i> . Morate probati više filtera da bi izabrali onaj koji Vam se najviše sviđa.
	"Selekcije?" Korišćenjem funkcije "Extract" iz grupe filtera dolazi se do brzih izreza, odnosno selekcija.
	"Mogu li se koristiti različiti pretraživači u Mozilli Firefox?" Upravljač pretraživačima (<i>Manage search engine list</i>) dozvoljava postavljanje ključnih riječi za određeni pretraživač. Korišćenjem ove opcije, možemo povezati, na primjer, w ključnu riječ sa sajtom <i>Wikipedia</i> (koji je sada podrazumijevani pretraživač), pa kucanjem w hawaii u polju za adrese pretražujemo <i>Wikipedia</i> -u za termin hawaii.
	"Kako funkcioniše biblioteka u Flashu?" Svi simboli koje pravite čuvaju se u biblioteci tekućeg dokumenta. Ovo je veoma korisna mogućnost, kada vam zatreba neki komplikovani crtež koji ste nacrtali u nekom filmu ranije. Jednostavno ga nađete, tako što otvorite biblioteku filma u kojem se nalazi simbol (<i>FILE > OPEN AS LIBRARY</i>) prevučete ga na pozornicu i on automatski postaje dio biblioteke tog filma.
	"Kako izgleda radni ekran AutoCad-a?" Radni ekran AutoCAD-a je podijeljen na ukupno pet zona i to su: <ul style="list-style-type: none"> - prostor za crtanje, - komandna linija, - statusna linija, - zona padajućih menija i - palete sa alatkama tj. komandama.
	"Kako napraviti gradijente, prelaze od jedne ka drugoj boji?" U paleti alata <i>Swatches</i> (aktivira se preko komande <i>Windows</i>) pritiskamo dugme <i>Show Gradient SwatchesGradient</i> u dnu palete. Biramo neki gradijent i podešavamo boje po želji.

Značenja nekih izraza ICT

Blog	Blog (eng. <i>Blog</i> ili <i>Web log</i>) predstavlja sajt na kome se hronološki unosi sadržaj i uglavnom prikazuje od najnovijih ka starijima. Glagol blogovati znači održavati ili dodavati sadržaj u blogu.
Firewall	<i>Firewall</i> je set programa koji se nalaze na mrežnom <i>gateway serveru</i> i koji služe za zaštitu resursa privatnih mreža od pristupa neautorizovanih korisnika drugih mreža. Jednostavnije rečeno, <i>firewall</i> je metod kojim se zaštićuje sigurnost neke mreže.
Home page	Home page je glavna ili prva strana nekog Web sajta. Obično ova strana služi kao indeks ili tablica sadržaja ostalih strana istog sajta.
Java	Java je programski jezik višeg nivoa, opšte namjene i sličan je jeziku C#, ali pojednostavljen kako bi eliminisao uobičajene programske greške.

Razvoj sredstava za AOP

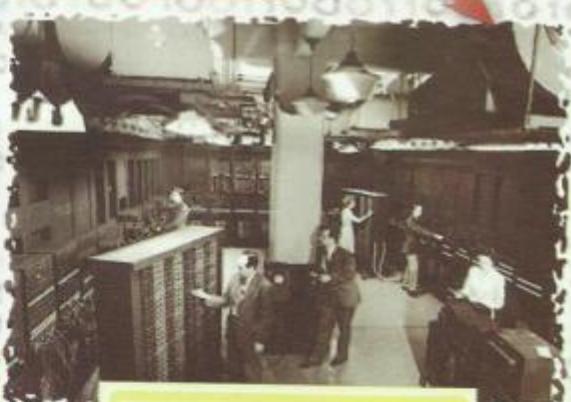
Čarls Bejbidiž

1822. izumio je diferenčnu mašinu. Deset godina kasnije pravi planove za analitičku mašinu koja je imala osnovne komponente modernog računara:

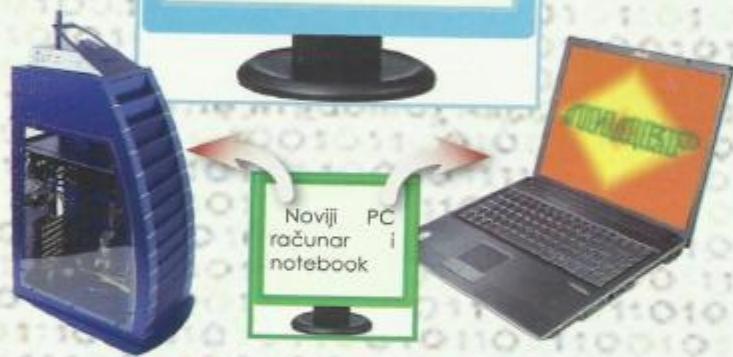
- memorija, milijun (danas procesor, kontrola, ulaz, izlaz)

ABAKUS - prvo poznato pomoćno sredstvo za računanje. U upotrebi bar 5000 godina. Praktično i jednostavno sredstvo.

Prvi elektronski računar, nazvan **ENIAC** pušten u rad 1945. godine. Izrađen od 17.468 elektronskih cijevi, težak približno 30 tona, troši električne energije kao približno 100 domaćinstava, zapremina mu je kao 4 školske učionice, opsluživala ga je ekipa inženjera i tehničara.

Objašnjenje Torrenta

Torrent je protokol za transfer fajlova. On koristi P2P mrežu (peer to peer, što u slobodnom prevodu znači od korisnika do korisnika), njegova glavna ideja je da se mreža iskoristi u potpunosti. Njegova prednost je što se fajlovi ne nalaze na jednom glavnom serveru već se on SHARE-uje (dijeli) između peer-ova (korisnika) i praktično je neuvhvatljiv (zbog čega se i najviše koristi za nelegalan softver). Korisnici torrenta se dijele na SEEDER-e (seed znači sijati, to su korisnici koji imaju cilj fajl i uploaduju ga) i LEACHER-e (leach znači izvlačiti, to su korisnici koji takođe uploaduju, ali i downloaduju i NEMAJU cilj fajl, što je i logično) i oni se "sastaju" na trackeru. Tracker samo upravlja konekcijama i nema nikakve informacije o tome šta se share-uje niti on obavlja share-ovanje. I još je bitno znati da se fajl ne skida od početka do kraja, npr. fajl od 10MB se neće skidati prvo prvih MB, pa drugi, pa treći... nego možda prvo prvi pa deseti iz prostog razloga da bi mogao fajl da se UPLOAD-uje...

Jedna od
prvih verzija
laptopa.

Nakon rada sa
prethodnim Laptopom, dobro će vam
doći osvježenje sa
ovog servera.

NAUKA

SVEMIR-CRNE RUPE

Čovječanstvo, blagosloveno neznanjem.

Živimo nesvjesni nevidljivih čudovista u svemiru. Uništavača dovoljno jakih da razore naše Sunce i ostave Zemlju kao uništenu i spaljenu olupinu. Ovo je priča o moći koja nas sve može uništiti, crnoj rupi.

Stara izreka kaže: "Što je bilo gore, jednom mora pasti." To nije uvijek istina. Bacite li nešto dovoljno jako, možda nikada ne padne. Poleti li nešto dovoljno brzo, može pobeci od Zemlje. Još brže može pobeci velikoj sili teže Sunca, sili koja drži planete na njihovom mjestu. Uz dovoljnu brzinu možete pobeci i milijardama zvijezda koje čine našu galaksiju - Mliječni put. Ali postoji stvar čijoj sili teže ne možete pobjeći, ma kako brzi bili, čak ni da putujete brzinom svjetlosti.

Upoznajte čudovište, to je crna rupa na djelu. Sve što joj se približi biva uništeno. Šta crnu rupu čini tako moćnom? Odgovor je - gravitacija. Crna rupa je teška koliko i ogromna zvijezda, ali je skupljena u područje manje od zrna graška.

Šta bi moglo stvoriti takvo čudovište, nešto tako teško, a opet, nezamislivo malo?

Dogadaj dovoljno snažan za stvaranje crne rupe trebalo bi da se vidi i na drugom kraju svemira. I nedavno su možda vidjeli jedan takav dogadaj. Prvi trag koji je doveo do otkrića bilo je gama zračenje, nevidljivo ljudskom oku. Za vrijeme rutinskog osmatranja, observatorija gama zraka otkrila je veliku eksploziju energije u dubokom svemiru. Otkrili su nešto što nisu očekivali, da je to svijetlo

zapravo dolazilo od supernove.

Videna je smrt zvijezde tako teške da se urušila u sebe, umesto da se razletela u svemir. Ta je zvijezda apsolutno ogromna. Stotinu puta je veća od našeg Sunca i hiljadu puta sjajnija. Ali nije samo eksplodirala. Površina je odletjela napolje, a jezgro prema unutra.

Središte zvijezde urušilo se u samo sebe. Milijarde tona zvjezdane materije postajalo je sve manje i manje i zvijezda se smanjila do mikroskopske tačke. I iz ostataka umiruće zvijezde rođena je crna rupa.

Donedavno su crne rupe bile nevidljive u svemiru. Ali nešto tako smrtonosno ne može vječno

ostati skriveno. One su izuzetno jaki vrtlozi i privlače materiju na način sličan tornadu. Ne vidite ih dok ne počnu da usisavaju materiju oko sebe. To je ono što astronomi traže. Ne samu crnu rupu, nego zvijezde uhvaćene u njenu gravitaciju.

Crna rupa koja se hrani sve je samo ne crna. Cijela zvijezda se izvitoperi dok je čudovište privlači. Gas sa zvijezde vrtloži se oko rupe. Stvara vrući disk krhotina obima 100.000 km. To je smrtonosni zagrljaj koji će trajati milione godina.

A ono što crna rupa ne može da proguta, ispljune. Golemi mlazovi nepojedene zvijezde izbačeni su u svemir. Neke od najspektakularnijih crnih rupa koje smo vidjeli tako su snažne i okreću se tako brzo da stvaraju velike mlazove snažnih levkova materije.

Oni su tanki, ali neverovatno dugački i veliki. Saznavši šta da traže, astronomi su počeli lov na crne rupe. Koristeći snažne teleskope, otkrivali su ih sve više.

Ali šta sa onima koje se ne hrane? Gde su milioni crnih rupa koje lutaju našom galaksijom? Ostaju skrivene u tmini svemira. Srećom, postoji način otkrivanja i najtamnijih crnih rupa. A sta ih odaje? Svjetlost!

Snažna gravitacija crne rupe utiče na sve oko sebe. Može čak i da savija svjetlost. Kad crna rupa prođe pokraj zvijezde, svjetlost se prelomi i crna rupa se oda. Teško je pronaći zvijezdu u trenutku prelamanja svjetlosti. To se naziva gravitacijskim mikro - sočivima. Dokazano je da postoje ne jedna ili dvije crne rupe, nego stotine njih. Ali, je li to nešto što bi nas na Zemlji trebalo da brine? Može li naša krhka planeta ikada sresti ta

čudovišta? Da nađemo na samo jednu crnu rupu, razorila bi naš svijet, a naše nebo ih je prepuno.

I naša galaksija još uvjek krije posljednju mračnu tajnu, a otkrio ju je najjači teleskop na svijetu, Kek. Teleskop dopušta proučavanje središta naše galaksije preciznije nego ikada prije. Tamo je videna crna rupa milion puta veća od normalne.

U središtu naše galaksije je crna rupa tako snažna da okreće zvijezde oko sebe nemogućim brzinama.

Činjenica da se one kreću brzinom 1.000 km u sekundi znači da je tamo materija mase 2 miliona puta veće od Sunca. Ovo nije obična crna rupa. Ova crna rupa je div, dva miliona puta teža od Sunca. I nije u nekom udaljenom području svemira. Ova crna rupa smestila se u centar naše galaksije. Odjednom se ideja da bi Zemlja mogla postati žrtva crne rupe ne čini tako nemogućom.

Počinje u svemiru, dalje od najudaljenijih planeta. Crna rupa zabrazdi u oblak kometa oko Sunčevog sistema i baca ih prema Zemlji neverovatnom silom. Ti udari su prvo upozorenje našoj sudbini. Kako se crna rupa približava, sljedeća žrtva joj je Jupiter, div našeg Sunčevog sistema. Čak i tako daleko, gravitacija crne rupe osjeća se na Zemlji. Naš svijet počinje da se raspada. Ali crna rupa još nije završila. Ide prema središtu Sunčevog sistema, prema Suncu. Iako mala u poređenju s njim, razdire Sunce. Vukući Sunce za sobom, crna rupa kreće prema Zemlji. Zemlja je sada nepodnošljivo blizu Sunca. Sav život je već odavno nestao. I naša planeta počinje da se topi. U tišini naš svijet nestaje i biva pojeden. Ostaje samo crna rupa koja luta svemiru. Da Zemlju pojede crna rupa? Zvuči bizarno. Ali znamo da postoje milioni tih čudovišta. **Ono što ne znamo jeste...**

Gdje će se brže skuvati jaje : u Baru ili na Durmitoru ?

Na normalnom atmosferskom pritisku voda ključa na 100 °C. Na većim nadmorskim visinama pritisak je manji, zbog čega voda ključa na nižim temperaturama. Prema tome, jaje će se brže skuvati na Durmitoru.

Može li koža čovjeka da pocri ako sunčevi zraci prije pada na kožu prolaze kroz obično staklo ?

Ne, jer obično staklo apsorbuje ultraljubičasto zračenje.

Friredila,
Sofija Rašković, prof.

IX Međunarodno takmičenje pasa

U našem gradu Baru, 01. maja ove godine, održalo se IX Međunarodno takmičenje pasa. Direktor ove tradicionalne izložbe je gospodin Popović Ivan. Izložba je počela u 09.30 časova na veliko zadovoljstvo svih prisutnih, kako izlagača, tako i posjetilaca.

Ove godine je bilo 608 izlagača iz 25 evropskih zemalja. Zastupljene su bile 145 rasa pasa - od najmanjih do najvećih.

Oni su, vođeni od strane vlasnika, defilovali na 10 ringova, odnosno 10 FCI klase, gdje ih je pomno posmatralo

10 sudija. Prvenstveno se ocjenjivalo njihovo zdravstveno stanje, stepen njegovosti i ljestvica, pa onda i koliko su dobro izdresirani. Pravilno hodanje uz povodac, pravilno trčanje, ponašanje pri određenoj komandi - neke su od oblasti u kojima su bili ocijenjeni. Najbolji od njih su dobili nagrade odnosne titule kao što su CACIB, R.CACIB, CACA, R.CAC, J CAC, BOB...

Uz priložene slike ukratko ćemo dati i opise pojedinih rasa.

Njemački ovčar

Tijelo mu je duže od visine. Dužina dlake varira. Ukoliko se zanemare elementi ličnog ukusa, ostaje činjeca da su najbolje osobine Njemačkog ovčara njegova inteligencija, podložnost dresuri, odanost i činjenica da on umije da postane prvoklasni član domaćinstva.

Sibirski haski

On je radan pas, srednje veličine, ležernog držanja i energičnog hoda. Kretanje mu je prirodno i elegantno. Tijelo mu je umjereno zbijeno, pokriveno kvalitetnim krznom, uši prave, rep gustodlakav, asocira na njegovo nordijsko porijeklo.

BIGL

To je pasmina koja može zadovoljiti mnoge porodice što žive aktivnim životom.

Šarplaninac

Snažan, dobro povezan pas, iznad srednjeg rasta, u cijelini skladne građe. Prekriven je dugom, gustom i dosta grubom dlakom što je utisak zbijene građe tijela. Snažne konstitucije i mirnog temperamenta. Dobroćudan, ali vrlo oštar pas, odan svom gospodaru i nepodmitljiv.

Škotski terijer

Nisko postavljen pas, svojom veličinom pogodan za rad nad zemljom, kratkonog, izražajnog držanja. Prepoznatljiv uprkos svojoj neznatoj veličini.

Sibirski samojed

Samojed imaj brillijantnu bijelu boju dlake i tipičan izraz njuške. Uživa u vježbanju - no potrebno mu je ljudsko društvo.

Nemoguće je izdvajati koji je najljepši, najpametniji ili najsnažniji. Samo možemo reći da je svaki od njih pravi mali dragulj na ovoj prekrasnoj izložbi. Nadamo se da će slijedeće godine biti još više izlagača na veliku radost svih na s.

Pripremila:
Ivana Petranović, I-3

TRENING SNAGE DJECE I MLADIH – NAJČEŠĆE DILEME

Vrlo često se postavlja pitanje kada je opravданo i korisno početi sa treningom snage. Dileme trenera, roditelja, profesora u vezi sa treningom snage izazvane su nedovoljnim poznavanjem uticaja treninga snage na rast i razvoj djece, razvojem motoričkih sposobnosti (snaga, brzina, koordinacija, izdržljivost, fleksibilnost) i tehničko-taktičkim izvođenjem kao i samim rizicima koje nosi trening sa teretom kod mlađih. Postoje tri termina koji se koriste u sportu: **trening sa teretom, trening sa spoljašnjim opterećenjem i trening snage.**

Trening sa teretom predstavlja jednu vrstu treninga sa spoljnjim opterećenjem, a trening snage je širok pojam koji obuhvata savlada-

vanje različitih vrsta otpora. Taj otpor može biti otpor partnera, različiti prirodni otpori (voda, pijesak, snijeg, vjetar), tegovi, različita sredstva (elastične gume, medicinke, vreće sa pijeskom, švedske klupe) i sopstvena težina tijela.

Trening sa teretom za mlade može biti vrlo koristan, ali moraju poštovati važna pravila i principe vezane za početak tog tipa treninga. Prvi uslov za početak je biološko doba mладог čovjeka. Tu se mora biti jako oprezan zato što se biološko sazrijevanje ne može ubrzati bez obzira na silnu želju mlađih da što prije izgledaju kao svoji stariji uzori. Početak treninga snage određuje i razvijenost kostiju i vezivnog tkiva kao i razvijenost mišića.

Treći važan uslov početka rada sa teretom je pravilna tehnika izvođenja vježbi. Pravilna tehnika podrazumijeva stabilan položaj tijela (npr. leđa), umjerenu brzinu izvođenja, pravilnu amplitudu pokreta, povoljan položaj tijela tokom izvođenja vježbe, pravilno i ritmično disanje.

Programiranje treninga sa teretom za djecu i mlađe podrazumijeva izbor odgovarajućih vježbi i određivanje nivoa opterećenja.

Bitno je naglasiti da se najveća opasnost u treningu snage, naročito u treningu sa teretom, za mlađe, odnosi na kosti i vezivno tkivo, a ne na mišiće. Pogrešan izbor obima i inteziteta vježbi svakako dovodi do neželjenih posljedica.

Pravilno osmišljen trening snage ojačaće i ligamente (drže kosti koje čine zglobo) i tjetive (povezuju mišiće u zglobovima) te će i na taj način pomoći u sprečavanju povreda. Dobro razvijeni mišići, tjetive i ligamenti stvorile uslove za visok nivo izvođenja u kasnijim periodima sportskog razvoja.

Radni kapaciteti djece i mlađih bitno se ra-

zlikuju od kapaciteta odraslih. Broj treninga snage kod djece i mlađih ne bi trebalo da bude veći od dva do tri nedeljno.

Nekoliko osnovnih metoda pogodnih u treningu:

1. Metoda niskih spoljnih opterećenja sa velikim brojem ponavljanja do 30. Cilj - poboljšanje otpornosti na umor.

2. Metoda srednjih spoljnih opterećenja u obliku kružnog treninga sa do deset vježbi, te do 20 ponavljanja.

3. Metoda visokih spoljnih opterećenja sa osam do deset vježbi, te deset ponavljanja.

Opterećenje u treningu snage određuje se preko pet elemenata. To su: težina koju podižemo, broj serija, broj ponavljanja, trajanje odmora i broj treninga, npr. u nedjelji.

Trening snage je koristan i neizostavan dio treninga djece i mlađih, ali može biti veoma opasan i štetan. Pozitivno utiče na rast i razvoj djece i moguće je ostvariti razvoj velikog broja motoričkih sposobnosti.

Pripremio,
prof. Dejan Labović

ISTRAŽIVAČKA STANICA PETNICA

Kad sam polazila na seminar, pogledala sam u geografsku kartu... Petnica je svega nekoliko kilometara udaljena od Valjeva. To je najviše dva sata putovanja od Beograda, tri sata od Novog Sada, sat od Užica, četiri sata od Niša... Za onoga ko zna šta hoće, to je sasvim blizu.

Kada slučajno odabrane sagovornike pitate na šta ih asocira riječ „Petnica“ - nema sumnje da će većina njih prepoznati vezu sa pojmovima kao što su: „talentovana djeca“, „hauka“ ili „škola“. Takođe će biti česte asocijacije na pojmove „pećina“ ili „selo“.

„Na neka mjesta ideš da se dočepaš papira, na druga da bi te vidjeli, na treća da se

zabavilaš, a na neka zato što te tjeraju i moraš; u Petnici se ide zato što to iskreno želiš i zato što sanjaš o tome.“ U ovaj moto Istraživačke stanice Petnica sam se uvjerila boraveći tamo u periodu od 15. do 22. februara ove godine.

Velika je konkurenca i zainteresovanost za seminare u Petnici, ali stanica nema dovoljno kapaciteta da primi sve zainteresovane. Zato je velika privilegija i čast učestvovati na ovim seminarama. Zadovoljstvo je još veće kad zaslužiš da te ponovo pozovu, što doživljavam kao svoj veliki uspjeh.

Petnica je stanica koja je organizovana kao nezavisna i samostalna organizacija specijalizovala za profesionalni i izvanškolski rad sa učenicima koji pokazuju sklonosti i posebne sposobnosti za bavljenje različitim oblastima nauke i istraživačkog rada, kao i za stručno usavršavanje nastavnika i stručnih saradnika. Inače, Stanica raspolaže kompjuterskom salom, bibliotekom, specijalizovanim laboratorijama za fiziku, optiku, biologiju, hemiju... U njima može mnogo da se nauči, ali iz Petnice izlazimo obogaćeni ne samo stručnim znanjem, nego i mnogo širih duhovnih vidika. Odlazimo samouvereniji – naučili smo da vjerujemo u ono što drugi smatraju nemogućim.

Pripremila,
Marija Tomašević, II-2

"BISERI"

- ☺ Životinja se pravilno ostanja na sva četiri eka-Seki
- ☺ Žel sad imame higijenu namještaja-Mir
- ☺ Eno ga onaj momak sa očima-Mia
- ☺ Pas koji grize, ne ujeda-Rustič
- ☺ Dugočravnog kratkog dejstva-Andre
- ☺ Kapsula se sisala-Klače
- ☺ Okucila mi se mačka-Sava
- ☺ Čujes kako mu kosa brzo raste-Andri
- ☺ To je neki predosjećaj, vajda ta ženska insitucijsa-Dina
- ☺ Labud je najljepša morska ptica-Andre
- ☺ Aerbegovi, jesu te oni što odmah stižu, nešto kao vatrogasci-Seki
- ☺ Fistula je vještačka vena-Alex
- ☺ Posteljica je zločudnost porodilje-Babić
- ☺ Morski zec-Maki
- ☺ Ja da sam onaj put umrla, ubila bih se-Andri
- * Melješ kao sirena-prof. Almira
- ☺ Samo što ne ljudi obaci-Dina
- ☺ Mama mi je kupila rođendan-Dado
- ☺ Smrt može biti potpuna i djelimična-Emir
- ☺ Ja kad sam bila mala, bila sam mršava, tada sam bila debela-Dina
- ☺ Rerna od stareg frižidera-Andre
- ☺ Operi te mekrom vodom-Mia

- * Bacanje ramena sa kamena-prof. Lebović
 - * Povrede mekih putova-prof. Tros
- Kolektiv 4-3**

- * Pišite u sebi-prof. Ivana (engleski)
 - * Oblašo sam nekoliko svetova...-Direktor
 - * U vašoj knjizi koju nemate...-prof. Kastratić (hemija)
 - * Vi mi te protivrečujete?-prof. Danijela (praksa)
 - * Prepričuješ li te drugarici?-prof. Ivana (engleski)
- Kolektiv 2-1**

- ☺ Nisam bilo u školi iduće nedjelje-Adnan
 - ☺ Mi udaramo reketove-Nemanja
 - * Nemojte da se krijete, već ustanite i ispište nešto pametno-prof. Rakonjac
 - ☺ Ja - i trećeg nema-Vlatko
 - ☺ Ja sam stavio anonimni potpis-Aleksandar
 - ☺ Pale mu na ideju-Dražen
 - ☺ Stavite me u prvu klupu pa da vidite da nisam miran-Banko
 - ☺ Gula se samo tišina-Nikola
 - ☺ Ovo je najveća fera koju sam čuo u zadnjih mjesec godina-Banko
- Kolektiv 2-5**

Autori grafita:

Lijevo: Pladen Vuković, II-4

Desno: Marko Vujočić, II-4,

Iznad Pavljičevih vrata: Milos Stjepčević, II-5

NAŠI IV. KORANCI

Nama je uvi-
ječ vodno :)

Budući veterinarci

Ipak najsložniji,

Lijep je svijet
i načačke.

Degustacija :)

Cape di tetti
capi :)

Naš frizerski

Pozdrav sa Meteora.

Naj šiške!

Ljepša polovina
IV-2

ENGLISH

Love is in the air

- ❖ Far too many people are looking for the right person, instead of trying to be the right person. (*Gloria Steinem*)
- ❖ You may only be a person in this world, but for someone, you are the world. (*Gabriel García Marquez*)
- ❖ The worst way to miss someone is to be seated by her/his said, and know you'll never have him/her. (*Gabriel García Marquez*)
- ❖ No person deserves your tears, and who deserves them won't make you cry. (*Gabriel García Marquez*)

❖ Never stop smiling, not even when you're sad, someone might fall in love with your smile. (*Gabriel García Marquez*)

❖ I love you not for whom you are, but who I am when I'm by your side.

❖ Maybe God wants you to meet many wrong people before you meet the right one, so when this happens, you'll be thankful.

What else can I do
What else can I do,
But to love you,
To kiss you in my dreams,
In sleepless nights,
And tousle your hair in morning fogs.

What else can I do,
But to wait until infinity
To become a drop
In the sea of hope,
A tear in your eyes.

By: Dražen Perkolić (II-5)
Translation: Svetozar Pavićević (II-5)

- ❖ Don't cry because it come to an end. Smile because it happened.
- ❖ I know what love is, it because of you.
- ❖ We always believe our first love is our last, and our last love our first.
- ❖ You know you've find love when you look in their eyes, and find yourself.
- ❖ You will never know true happiness until you have truly loved, and you will never understand what pain really is until you have lost it.

By: Sadina Brkanović, Ana Balić (IV-5)

Love's died tonight

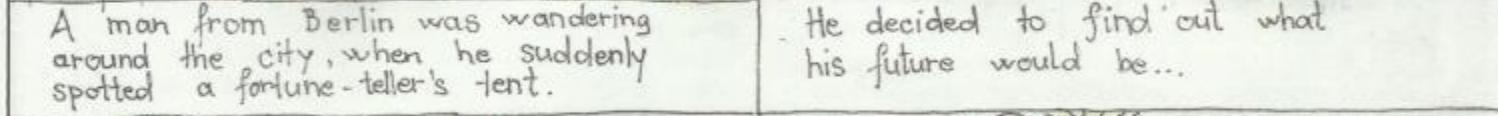
Running away from the cruelty of the world
Hiding tears from life,
It has died tonight along with the whisper of the wind
My old love, it has died.

Leaden clouds coined a coffin,
Mortal waltz was performed by the birds,
The wind was priest last night,
Now, I'm alone, and she's gone.

This morning dawn will be dressed in black,
Tonight the last flower has faded.
Believe! From this night on, for me,
The whole world is dead.

By: Dražen Perkolić (II-5)
Translation: Svetozar Pavićević (II-5)

COMIC STRIP

Autor, Veljko MIkić, II-3

УМЈЕТНОСТ

Питер Бројгел Старији

Piter Brojgel Stariji, rođen je između 1525. i 1530. moguće u jednom selu pored Brede u Holandiji ili Briju u Belgiji po kojem je i dobio ime, a umro je 5. septembra 1596. Bio je flamanski slikar, a u slikarskom leksikonu ga svrstavaju u flamsko-holandske renesansne slikare 16. vijeka.

Život

Postoje zapisi da je Piter Brojgel rođen pored grada koji se zvao Breda, ali nije sigurno da se radi o Bredi u Holandiji ili o Belgijском gradu Bri koji se na latinskom isto zove Breda.

Najvjerojatnije da se radi o tome da on nije Piter iz Brojgela već Piter od (oca) Brojgela. Takođe su nepoznati tačni podaci o njegovoj godini rođenja. Može se reći da je rođen prije 1530. Pošto je radio u stilu Hijeronimusa Boša i slikao humorističke scene dobio je nadimak „smiješni Brojgel“, a zbog njegove ljubavi prema seoskom žanru, koji je on ovjekovječio na svojim djelima dobio je još jedan nadimak „seljak Brojgel“. Bio je praočac jedne velike slikarske familije, čiji su članovi sve do 17. vijeka bili aktivni slikari. Brojgel je učio zanat kod poznatog slikara (Piter Coecke van Aelst) u Antverpenu.

Djelo

Na početku karijere je slikao pejzaže. Volio je da slika prostrane pejzaže na kojima su se odigravali biblijski ili mitološki dogadaji. Stvorio je veliki broj bakroreza. Među najpoznatijim je serija grafika „Sedam smrtnih grijehova“ 1557. Poznati su njegovi moralističko-didaktički radovi. Do današnjeg dana sačuvalo se njegovih 45 autentičnih radova-slika, od

Holandske poslovice

kojih se većina nalazi u Umjetničko-istorijskom muzeju u Beču. Ostali radovi su se izgubili, ali je sačuvan veliki broj njegovih crteža i grafika.

Medju najpoznatija djela spadaju „Holandske poslovice“ („Dvanaest poslovica“) koje je naslikao 1559. godine. Nalazi se u muzeju u Antverpenu. Slika „Gradnja vavilonske kule“ iz 1563. godine smatra se za njegov zavjet - gigantska građevina stvarana je u smjesi stilova i dje luje apsurdno pošto je smještena u srednjovjekovni evropski pejzaž. Nalazi se u muzeju u

Beču. Poznata su mu i djela:

- * Dječje igre (muzej u Beču)
- * Pad pobunjenih andela (Brisel)
- * Trijumf smrti (muzej Prado)
- * Pokolj nevinih, 1565. (muzej u Beču)
- * Lovci u snijegu, 1565. (Ciklus „Godišnja doba“, muzej u Beču)
- * Svadbeni ples, 1566. (Muzej u Beču)
- * Zemlja mlijeka i meda, 1567. (pinakoteka Minhen)
- * Slijepac vodi slijepca, 1568. (muzej Beč)
- * Prosjaci, 1569. (muzej Luvr)

Piter Brojgel se potpisivao starim holanskim pisanjem sa Brueghel, kasnije je promijenio u Bruegel i sa tim imenom se koristio na svim svojim radovima, do kraja života.

1563. oženio se kćerkom svog učitelja Mauke Keke van Elst, vjenčao se u crkvi Notre Dame de la Kapel u Briselu, gdje je i ostao do kraja života. Sahranjen je u istoimenoj crkvi.

živi deo tog naroda, deo u kome je podrhtavala njegova vera, ponicala njegova čulnost, u kome je odzvanjao njegov smeh, zatomljen slutnjom smrti.

Ne moramo da se okrećemo ni istoku ni jugu da bismo postali veliki u svetu umetnosti. Jer ceo svet se klanja tvom geniju.

Put umetnika koji želi da bude vino kojim svi žeđ utoljuju vodi jedino narodu. Ostali postaju ogorčeni, izostavljeni sa opšte duhovne gozbe. Umetnost zemlje, naroda, u svojoj ljudskoj punoći, otelotvoriće život. To je nova svetlost našeg doba i jedini put koji vodi iz bespuća.

A ti, Pitere Brojgelu, naš rodonačelnice, ti si vatreći stub koji nas vodi u Obećanu zemlju, tamo gde čovek i umetnik najzad shvataju jedan drugog.

*Stoga ti, kao deca, donosimo našu hvalu na grob, mi, umetnici i ljudi.
Slava ti!*

Pripremio,
Marko Bogavac, II-5

Klizači

Ti si naše ogledalo. Da bismo upoznali sebe, dovoljno je da se zagledamo u tvoje delo, i da se vidimo. Ti si naša savest: prelistamo li knjigu tvoje umetnosti, prepoznajemo sebe.

Tvoja velika snaga leži u ovome: ti se nikada nisi postavljao iznad naroda, nikad ga nisi s visine gledao. Bio si deo,

Млади планинари и извиђачи

Октобра мјесеца ове године, стартовала је са радом планинарска секција у нашој школи. Млади љубитељи природе су пожељели да материјализују латинску изреку: "Men sana in corpore sano", или "У здравом тијелу здрав дух". и кренули су на врхове, небу под облаке.

Секција броји 20 чланова. Половином октобра 2008. год. група младих планинара је посетила планину Ђеласицу и уживала у јесенњим бојама. Том приликом је освојен врх Кључ који је висок 1.900м најгорске висине.

15. новембра млади планинари су освојили Лошку, највећи врх Лисиња, висок 1.353м.

Послије зимске паузе, планинари су почели са пролећним активностима. У прврепати је одлазак на Љовћен, Дурмитор, Колюве и друге планине.

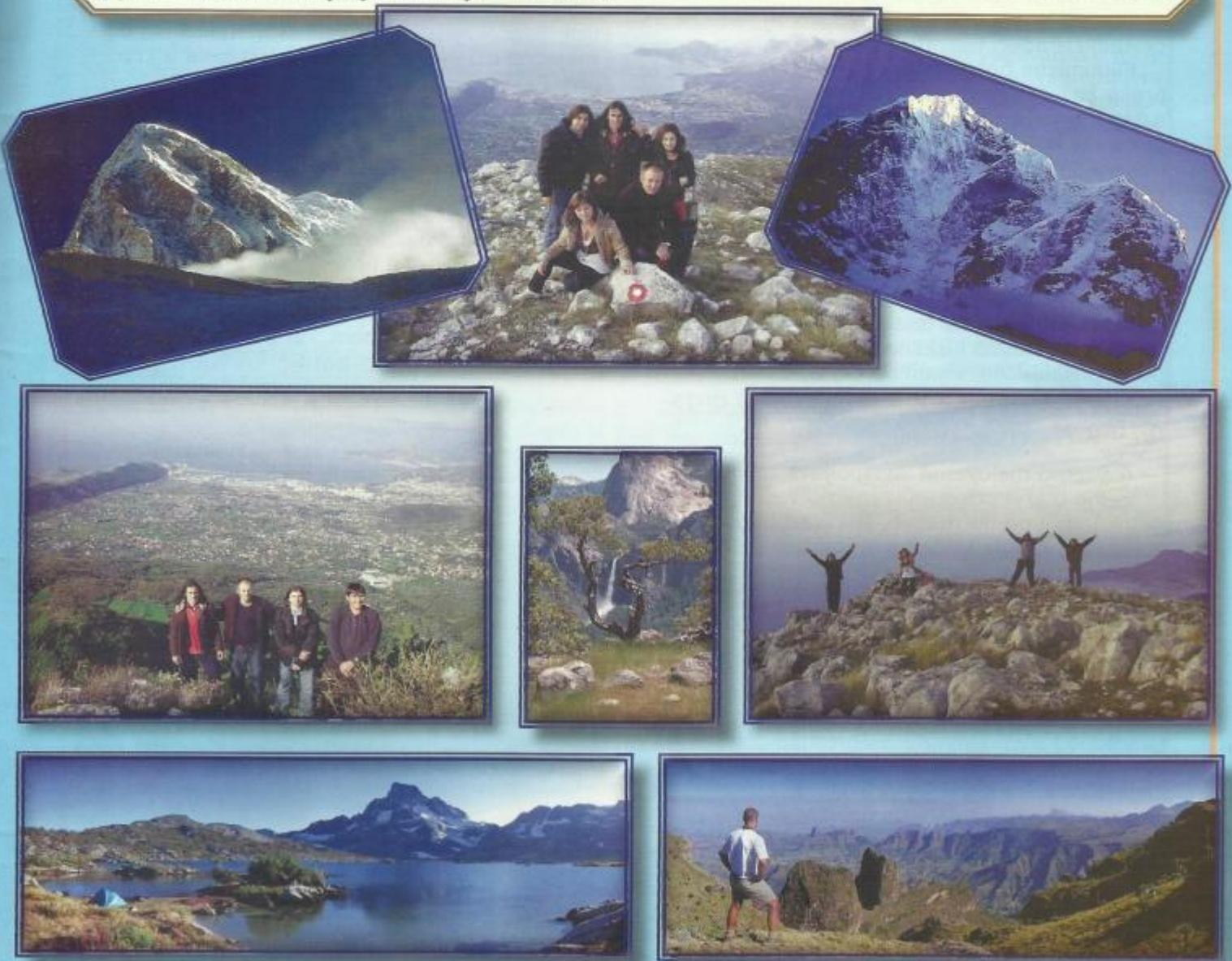
Планинарима су се припремили извиђачи - група младих ентузијаста, који ће осим

планина, посећивати и градове, села и учествовати у низу игара и активности. Предвиђене активности су: наслучаје конопца, бициклизам, бацање камена с ратмена, а неказаће се и: млади глумци, хулористи, шахисти, кошаркаши, тркачи, фотографи итд.

У плану је одлазак у неке суседне земље, а главни циљ - одлазак на Целебори, свјетски скуп извиђача у Шведској 2011. године.

Младе планинаре предводи професор географије Горан Петрушин, који има звање планинарског волича. Извиђаче наше школе, који су дио Извиђачког опреда "24.Новембар" из Бара сачињава извиђачка чета од два извиђачкавода, које предводе професор географије Горан Петрушин и професорица биологије Мерита Ђукић.

Саставнио.
Горан Петрушин, проф.

OLESTEROL

Metabolizam holesterola

Hporijeklo holesterola u organizmu je dvojako (endogeno i egzogeno). Većina ćelija raspolaže mogućnošću da ga sama sintetiše, a drugi njegov izvor je hrana kojom se unosi.

Ustanovljeno je da oko 2/3 holesterola nastaje sintezom u organizmu (kod odrasle osobe oko 800-900 mg na dan), a svega 1/3 se unosi hranom. S obzirom na sposobnost organizma da ga stvara u velikim količinama, dovoljno je da se hranom unosi oko 150-300 mg na dan. Deci je potrebna proporcionalno veća količina, što je jasno kada se ima u vidu njegova značajna uloga kao struktturnog elementa svih ćelijskih i unutar ćelijskih membrana.

Najveći dio holesterola nastaje u jetri, a do njegove sinteze može doći i u sluzokoži creva i nadbubrežnim žlijezdama. Odатле se putem krvotoka transportuje do ćelija organizma. Pošto je kao i ostali lipidi nerastvorljiv u vodi, u krvi se holesterol transportuje tako što se veže za proteine gradeći lipoproteine.

Eliminacija holesterola iz organizma se vrši preko žuči (konverzijom u holne kiseline), perutanjem kože, mala količina se gubi urinom, dok žene koje doje gube nešto holesterola preko mlijeka.

Uloga u organizmu

Holesterol je neophodan sastavni dio organizma, potreban za normalno funkcionisanje svake ćelije. Strukturalni je element svih ćelijskih i intraćelijskih membrana, a u određenim organima ima posebne uloge kao što su: sinteza holnih kiselina u hepatocitima, transport liposolubilnih vitamina (A, D, E i K).

Posljedice povećanog prisustva u organizmu

Stetno djelovanje se ispoljava tek kada je u krvi prisutan u znatno većim koncentracijama od normalnih. Povećan unos holesterola hranom utiče na vrijednost njegovog nivoa u krvi. Dokazano je da sa svakih 100 mg povećanog unosa holesterola sa hranom, vrijednost holesterola u krvi odraslih raste za 0,25 mmol/l.

1.Arterioskleroza. Povećanje LDL-a (lipoproteina vrlo male gustine), a time i koncentracije holesterola u krvnoj plazmi, dovodi do povišenog ulaska estara holesterola u ćeliji krvnih sudova, gdje dolazi do taloženja estara holesterola što može da dovede do začepljenja krvnih sudova, smanjenja njihove prirodne elastičnosti, a u kasnijim stadijumima, formiranja tromba i infarkta miokarda.

Poželjna vrijednost holesterola u krvi je u granicama 3,6-5,2 mmol/l, dok vrijednost HDL-holesterola > 1,3 mmol/l, a LDL < 3,5 mmol/l.

mmol/l.

Kamenac u žučnoj kesi. Prilikom uklanjanja holesterola iz организма slobodni holesterol dospjeva u žuč u kojoj je nerastvoren. On se u žuči inkorporira u micele koje čine lecitin i žučne soli. Ove micele se rastvaraju u vodi tako da se holesterol bez taloženja prenosi preko žuči u duodenum.

Na nivo holesterola u krvi utiču 3 elementa u ishrani:

- 1.sadržaj aterogenih zasićenih masnih kiselina
- 2.sadržaj holesterola
- 3.prekomjereni energetski unos, što dovodi do gojaznosti, koja je vrlo često praćena povišenjem holesterola u krvi, kao i hrana koja ga sadrži u maloj količini.

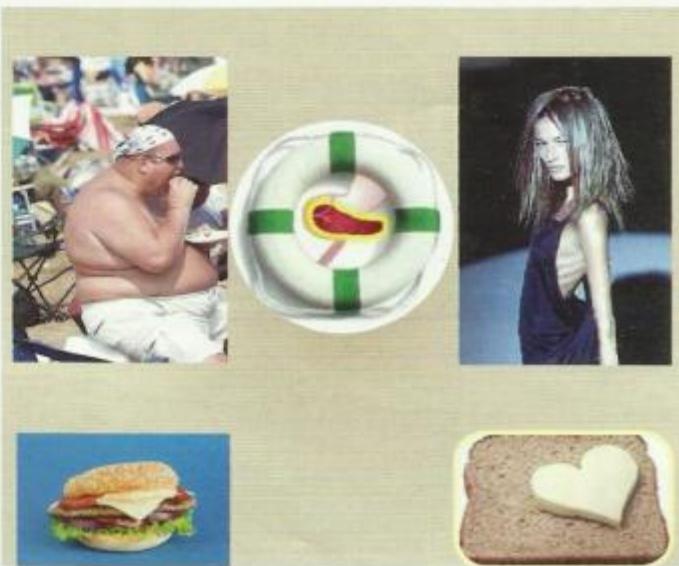
Od faktora koji snižavaju holesterol u krvi, najčešće je proučavana zamjena nekih zasićenih masnih kiselina u hrani polinezasićenim masnim kiselinama. Prirodna ulja koja naročito snižavaju nivo holesterola u plazmi su: ulje kukuruznih klica, suncokreta, soje i kikirikija. Kokosovo ulje i mliječne masti podižu nivo holesterola u krvi.

Sadržaj u hrani

Holesterol je tipični produkt životinjskog organizma, pa se zato javlja u hrani životinjskog porekla, dok ga u biljnoj hrani nema. Posebno bogat izvor holesterola je žumance, koje sadrži oko 300 mg, sve iznutrice, riblja ikra, punomasno mlijeko, meso i mesne prerađevine. Sadržaj holesterola u mesu nije posebno velik, ali ako je svakodnevni dio ishrane, ipak, predstavlja bitan faktor povećanog unosa holesterola hranom.

Zdravi smo onoliko koliko su nam zdravi krvni sudovi!

Ivana Milogorić
učenica III-1 odjeljenja prehrambenog smera

In memoriam prof. Mirku Saviću

Na posljednjem ispračaju profesora Savića, 2.aprila 2009.godine, o njegovom životu i pedagoškom radu u ime zaposlenih u našoj školi govorio je predsjednik Sindikata, profesor Milorad Kastratović. Od uvaženog kolege profesora Savića oprostio se pomoćnik direktora naše škole, profesor Vučko Asović, slijedećim riječima:

Iznenada, tih i dostojanstveno iz naših redova otišao je u vječnost i nazaborav veliki čovjek, humanista i pedagog - profesor Mirko.

Teško je naći prave riječi kojima bismo iskazali naše emocije prema tebi, Mirko. Reći: kolega - nedovoljno je, jer si bio više od toga, reći: druže - malo je, jer tvoj odnos prema nama je bio više od drugarstva. Zato nazvati te "iskreni prijatelju" su prave riječi. Izgubiti dragog čovjeka i prijatelja predstavlja veliki šok i ostavlja ogromnu prazninu. Imati tebe za druga i kolegu bila je privilegija. Do juče smo bili opsrednuti tromjesečjem, pismenim zadacima i ocjenama, izostancima učenika i mjerama za poboljšanje njihovog uspjeha. Znali su oni da u tebi prepoznaju dobru dušu i profesora koji će im oprostiti pokoji nestašluk, pa i ako se nešto ne nauči.

Jedino нико од нас nije znao kako da te otrgne iz zagrljaja smrti. Sva naša briga i bezrezervna pažnja, na prvom mjestu tvog životnog saputnika, supruge Milanke, bila je nedovoljna da umoli neumoljivu ruku sudbine i produzi ti život.

Znao si ti, dragi Mirko, kao vrstan matematičar,

Biografija

(06.07.1953. - 12.04.2009.)

Naš kolektiv ostao je bez svog uglednog člana, uvaženog profesora i velikog čovjeka, prof. Mirka Savića.

Rođen je 06.07.1953. u Grmuši-Bihać, BiH. Osnovnu školu "Slobodan Bajić-Paja" završio u Sremskoj Mitrovici, sa odličnim uspjehom. Srednju elektrotehničku školu "Nikola Tesla" završio je u Mitrovici takođe sa odličnim uspjehom.

Školske 73/74. upisuje se na Prirodno-matematički fakultet, odsjek za matematiku, mehaniku i astronomiju, studijska grupa matematika. Kao redovni student diplomirao je 1979. godine, čime je stekao zvanje diplomiranog matematičara.

Od 1979. godine do 01.09.1993. radio je u Sremskoj Mitrovici, u Srednjoj hemijsko-tehnološkoj školi "Veljko Vlahović". Od 01.09.1993. radi u školama u Baru: Gimnaziji "Niko Rolović", Osnovnoj školi "Jugoslavija" i Srednjoj poljoprivrednoj školi.

D svim sredinama u kojima je živio i radio ostao je u neizbrisivom sjećanju.

da je smrt granična vrijednost života. Morao si kao profesionalac produžiti vremensku konstantu i uvesti svoj životni "limes" u tokove zajedničkog života.

Jedna maksima kaže da je život kao duž, ograničen početkom i krajem. Tvoja životna duž je trajala dosta kratko, nijesi smio prerano ostaviti svoje ostarjele roditelje da u sutonu svog života na vječni počinak otpremaju sina jedinca, uplakati i ucviliti svoje kćerke i sestre.

Dragi Mirko,

i kap čovjek i kao radnik, ulivao si veliko povjerenje i zasluzivao poštovanje svojih kolega i učenika, osvajajući ih skromnošću, blagonaklonosću i prijatnom naravlju. Vjerovao si u ljude i njihove dobre namjere iskreno i bez rezerve. Bio si omiljen kod učenika kojima si nesebično prenosio svoje stručno i pedagoško znanje. Roditeljskim odnosom prema đacima vaspitavao si ih i učio plemenitosti, a svojim znanjem bogatio njihove duhovne horizonte.

Jedna ruska poslovica kaže: „Sa istog cvijeta pauk skuplja otrov, a pčela med“. Mirko, ti si bio primjer osobe koja sa svakog cvijeta sakuplja samo med i nesebično ga daruje svima oko sebe.

Hvala ti za trenutke provedene s tobom, hvala ti za svu pažnju, plemenitost i dobrotu i ne zamjeri na suzama kojima te ispraćamo.

Nadamo se da ćeš, dragi profesore Mirko, naći vječni mir u svojoj pitomoj sremskoj ravnici kojoj se zanavijek vraćaš i za kojom si čeznuo.

Dragi naš profesore Mirko,

Gledali ste nas kako odrastamo i bili nam kao roditelj. Ispravljali ste naše greske, saosjećali sa nama kada smo tužni, radovali se našim uspjesima...

Znali ste na Vama svojstven način svakom od nas odrediti mjesto u kabinetu koje ste Vi zvali "pozicijom".

Za vas taj kabinet više neće biti isti, jer nema Vas na Vašoj "poziciji".

Jedna pozivnica za ovogodišnje matursko veče ostaće prazna, neispisana.

Sudbina je ovako htjela, mi nismo. Nebo nas nije čulo kada se za Vas molismo. Za Vama plačemo, a utjehu nalazimo u uvjerenju da ste među andelima.

(Iz govora koji na ispračaju prof.Savića u ime učenika Srednje poljoprivredne škole pročitala učenica Zorana Stojković, IV-1)

Црна Гора ју Средња пољопривредна школа Бар

Спонзорији листа:

85000 БАР, Ђелиши 55
Тел.+382 30-302-785 - директор
+382 30-302-784 - секретар
+382 30-311-701 - рачуноводство
www.mojaskola.me;
www.sps-bar.edu.cg.yu
E-mail: lider-sp@cg.yu